

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Резонанс

Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru

№ 3

16 січня 2014 р.

РЕЗОНАНС

Бюлетень матеріалів оперативної інформації електронних видань

Додаток до журналу “Україна: події, факти, коментарі”

№ 3 2014

Для керівників та їхніх референтів

Засновники:

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Головний редактор

В. Горовий, д-р іст. наук, проф., заступник гендиректора НБУВ

Редакційна колегія:

Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна

Заснований у 2003 році
Виходить двічі на тиждень

Адреса редакції:

НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03

E-mail: siaz@pochta.ru

www.nbu.gov.ua/siaz.html

Передрук — тільки з дозволу редакції

© Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського, 2014

ЗМІСТ

У центрі уваги 3

Аналітичний ракурс

Рудь І.

Військове співробітництво України і РФ:
сучасні реалії та перспективи розвитку. **8**

Гранчак Т.

П. Порошенко: На першому місці – народ України **21**

Законодавча влада 35

Виконавча влада 42

Політика 54

Економіка 60

Економіка України в контексті
світових кризових тенденцій. **65**

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Верховна Рада України прийняла держбюджет-2014

Верховна Рада прийняла в цілому Закон України «Про Державний бюджет України на 2014 рік». За проголосували 249 депутатів. Крім народних депутатів від Партії регіонів за ухвалення Закону проголосували фракція Компартії в повному складі, велика частина позафракційних, серед яких нещодавно обрані депутати М. Поплавський та В. Пилипшин, а також опозиційний депутат О. Доній. Керував голосуванням у сесійній залі заступник Голови Верховної Ради І. Калетник (КПУ). Документ був прийнятий без обговорення.

Зокрема, Законом визначено: доходи Держбюджету в сумі 392 404 327,7 тис. грн, у тому числі доходи загального фонду – у сумі 347 515 815 тис. грн і доходи спеціального фонду – у сумі 44 888 512,7 тис. грн; витрати Держбюджету в сумі 447 294 687,9 тис. грн, у тому числі видатки загального фонду – у сумі 401 113 217 тис. грн та видатки спеціального фонду – у сумі 46 181 470,9 тис. грн.

Граничний обсяг дефіциту Державного бюджету визначено в сумі 59 547 235 тис. грн, у тому числі граничний обсяг дефіциту загального фонду – у сумі 53 548 652,3 тис. грн і граничний обсяг дефіциту спеціального фонду – у сумі 5 998 582,7 тис. грн.

У Держбюджеті прогнозується інфляція на рівні 4,3 % і зростання ВВП – 3 %.

Напередодні пізно ввечері Комітет Верховної Ради з питань бюджету рекомендував парламенту прийняти в цілому проект Державного бюджету на 2014 рік (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 16.01; Кореспондент.net (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 16.01*).

Перший Президент України Л. М. Кравчук: Я щасливий, що живу в Україні

15 січня 2014 р. у Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського (НБУВ) відбулось офіційне відкриття документально-книжкової виставки «Леонід Кравчук. 80 років з Україною». Експозиція приурочена до 80-річчя Першого Президента України. Організаторами заходу виступили Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського та Державна архівна служба України.

Виставка є експозиційним проектом, що поєднує комплекс унікальних архівних документів, фотоматеріалів, книжкових видань і музейних експонатів з фондів центральних та обласних державних архівів, Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, приватних колекцій.

Відвідувачі матимуть змогу ознайомитись із документами, що висвітлюють життєвий шлях та державотворчу діяльність Першого Президента України та його роль у здобутті Україною незалежності. Серед експонатів – документи особистого характеру, фото зі студентського життя, документи, підписані Л. М. Кравчуком на посадах Голови Верховної Ради Української РСР, Президента України, портрети ювіляра та подарунки, отримані ним на посаді Президента.

У відкритті виставки взяли участь перший Президент України, Голова Верховної Ради України в 1990–1991 рр., народний депутат України в 1990–1991 та 1994–2006 рр., Герой України Л. М. Кравчук, академік-секретар Відділення історії, філософії та права НАН України, президент Асоціації бібліотек України, академік НАН України О. С. Онищенко,

президент Української академії політичних наук, генеральний директор Всеукраїнської соціологічної служби, радник першого українського Президента, керівник служби з питань внутрішньої політики Президента України в 1991–1994 рр. М. І. Михальченко.

У вступному слові генеральний директор НБУВ В. І. Попик щиро привітав Л. М. Кравчука з ювілеєм. Він відзначив, що документально-книжкова виставка «Леонід Кравчук. 80 років з Україною» підготовлена спільними зусиллями Державної архівної служби України та НБУВ. Хоча вона висвітлює основні віхи життя та діяльності ювіляра, проте, по суті, присвячена становленню незалежної України, наголосив генеральний директор НБУВ.

Ще раз побажавши здоров'я та плідної роботи на благо Батьківщини, В. І. Попик вручив Л. М. Кравчуку вітальну адресу від колективу НБУВ, читацький квиток почесного читача Бібліотеки та наукове видання Пересопницького Євангелія, на якому Л. М. Кравчук присягав, вступаючи на посаду Президента України.

Академік О. С. Онищенко у вітальному слові ювіляру, виголошеному під час відкриття виставки, наголосив: «Леонід Макарович Кравчук – людина багатогранна: професійний економіст, педагог і дослідник, видатний державний і громадський діяч, дипломат, політолог, а для нас важливо ще й те, що він автор тих книг і книжкових видань, які зберігаються в нашій бібліотеці.

У представлених на виставці документах виражено і історичну постать Леоніда Макаровича, і його внесок у науку, історію, культуру і державницьку діяльність. Леонід Макарович – постать уже історична. Він увійшов у історію, перш за все, як перший Президент України. Його історичною заслугою є три речі: перше – він уловив момент, коли можна було мирно, спокійно перевести Україну в статус самостійної держави; друге – він зумів – і в цьому виявився його дипломатичний хист і талант – закласти основи мирного переходу від однієї соціально-економічної і соціально-політичної системи до іншої, третє – у цих двох масштабних історичних

процесах Україна збереглася цілісною територією. Це те, що назавжди вписало у вітчизняну і світову історію ім'я Леоніда Макарівича Кравчука».

Відповідаючи на висловлені на його адресу привітання й побажання, Л. М. Кравчук звернув увагу на те, що одним з важливих моментів його державницької діяльності стало вирішення питання стосовно інституту президентства в Україні. «Ще в 90-х роках я тривалий час думав, як має розвиватись Україна: як парламентська держава, президентсько-парламентська чи чисто президентська. До речі, і зараз ця тема не сходить з порядку денного. Мої перші враження і перші політичні висновки – Україна має бути парламентською державою. Але в ході державного будівництва і в ході пошуків шляхів розвитку виявилось багато думок іншого характеру. І це питання було поставлено на голосування у Верховній Раді. Верховна Рада прийняла рішення про президентсько-парламентську модель Української держави. І був виданий Закон “Про Президента України”.

... Український інститут президентства виправдав себе. Це дуже важливо. Що ж стосовно подальшого розвитку – час покаже, але коли ми станемо твердо на ноги і в нас не буде такої гострої потреби у швидких рішеннях, які потрібні були в той час, то можна буде ставити питання і про парламентсько-президентську державу як найбільш демократичний спосіб управління країною. Сьогодні це вже можна робити, а тоді не можна було, оскільки ми б тоді не змогли подолати швидкими рішеннями ті проблеми, які дуже гостро ставило життя і вся ситуація.

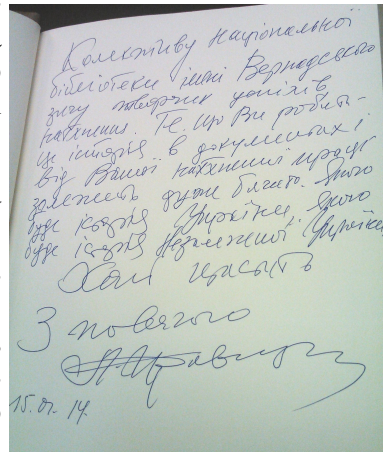
І ще одне на користь президентства як можливості прийняття рішень однією людиною – історично важливих рішень. У

своїх “Записках про галльську війну” Гай Юлій Цезар писав, що коли приймаєш великі історичні рішення, то непотрібно тривалий час піддавати сумніву ці рішення, аби сумніви не породили страх, який скує твою волю до прийняття рішення. У цьому контексті останні вільнюські переговори про Євросоюз – яскравий приклад того, що рішення не прийняте через... розрахунки, бухгалтерські довідки – різні речі, які породили, не без причин і не без підстав, – я це наголошую – у Президента і у влади сумніви, чи є можливість підписання сьогодні (Угоди про асоціацію. – Ред.). Якщо подивитись на статистику, на соціальну структуру України, економічну, її історію зв’язків з Росією, то я також скажу, що зараз підписати було б непросто... Аби я запросив тоді в Білорусії (ідеться про підписання Біловезької угоди 1991 р. – Ред.) довідку із статистичного управління СРСР, що може статися після розвалу Радянського Союзу, то міг би отримати стільки цифр, що це могло б призвести до того, що рішення не було б прийнято... І історія могла б розвиватись по-іншому... І чи була б сьогодні незалежна Україна, чи ні, мені важко сказати. Думаю, що ні.

Але попри всі проблеми, які є в Україні, сьогодні український народ у своїй більшості хоче жити в незалежній державі і всі соціальні дослідження засвідчують саме це. Ми змінюємось, ми очищаємось через референдуми, через майдани, які є особливістю українського політичного життя. Це природа українського становлення нового демократичного бачення України і світу.

Я щасливий, що живу в Україні. Без України свого життя не бачу і не хочу бачити».

Наостанок Л. М. Кравчук залишив запис про відвідини НБУВ у книзі почесних відвідувачів Бібліотеки: «Колективу Національної бібліотеки імені Вернадського зичу творчих успіхів, натхнення.

Те, що Ви робите – це історія в документах і від Вашої натхненої праці залежить дуже багато. Якою буде історія України, якою буде історія Незалежної України.

Хай щастить, з повагою Л. Кравчук.

15.01.14.»

(Інформація СІАЗ НБУВ)

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

І. Рудь, мол. наук. співроб. СІАЗ НБУВ, канд. політ. наук

Військове співробітництво України і РФ: сучасні реалії та перспективи розвитку

На сьогодні між Україною та Російською Федерацією не існує зобов'язань колективної оборони. Перебування військ інших держав (зокрема РФ) на території України не можна порівнювати з будь-якими іншими прикладами екстериторіального базування військ, які існують у межах таких військових об'єднань як НАТО та ОДКБ.

До останнього часу погляди України та Росії на військове співробітництво розходилися з низки принципів питань, які стосувалися ситуації у співпраці між двома державами, враховучи: питання базування військ, співпраці у ВПК, обміну інформацією оперативного й тактичного характеру, питання базування Чорноморського флоту Російської Федерації в Україні.

Статус і умови тимчасового перебування Чорноморського флоту Російської Федерації на території України на сьогодні регулюються: «Угодою між Російською Федерацією і Україною про статус і умови перебування Чорноморського флоту Російської Федерації на території України»; «Угодою між Україною і Російською Федерацією про параметри поділу Чорноморського флоту» і «Угодою між урядом України та

Урядом Російської Федерації про взаємні розрахунки, пов'язані з поділом Чорноморського флоту та перебуванням Чорноморського флоту Російської Федерації на території України». Усі три угоди були підписані російською та українською сторонами 28 травня 1997 р. і набрали чинності в 1999 р.

Перша з вказаних угод визначає, що вона «укладається на 20 років, відлік яких ведеться з дати початку її тимчасового застосування. Термін дії угоди автоматично триватиме наступні п'ятирічні періоди, якщо жодна зі сторін не сповістить письмово іншу сторону про припинення дії угоди не пізніше ніж за один рік до закінчення терміну його дії». Друга Угода «діє протягом строку дії Угоди між Україною і Російською Федерацією про статус та умови перебування Чорноморського флоту Російської Федерації на території України від 28 травня 1997 р.». «Угода про взаєморозрахунки, пов'язані з розділом Чорноморського флоту та перебуванням Чорноморського флоту Російської Федерації на території України» діє «до повного виконання Сторонами зобов'язань, що випливають з нього».

21 квітня 2010 р. президенти Росії та України підписали, так звані, Харківські угоди з тривалості терміну оренди пунктів базування Чорноморського флоту РФ у Криму на 25 років (після 2017 р.) з можливістю його продовження ще на п'ять років – до 2042–2047 рр.

27 квітня 2010 р. Державна дума РФ і Верховна Рада України ратифікували угоду щодо Чорноморського флоту РФ, продовживши час пунктів базування Чорноморського флоту РФ у Криму на 25 років.

Новий етап у питаннях розгляду умов і майбутнього дислокації ЧФ Російської Федерації на території України розпочався після домовленостей, які були укладені за підсумками шостого засідання Російсько-української міждержавної комісії, що пройшла в Москві 17 грудня 2013 р., де Україна та Росія домовилися прискорити переговори з узгодження питань функціонування Чорноморського флоту РФ та його перебування на території України.

Зокрема, президенти України і РФ В. Янукович і В. Путін доручили урядам двох країн прискорити роботу з інвентаризації земельних ділянок і розташованих на них об'єктів нерухомості, які використовуються Чорноморським флотом Росії на території України, і з врегулювання питання про здійснення капітального ремонту будівель і споруд, що орендуються Росією в інтересах Чорноморського флоту.

У документі ставиться завдання «розпочати переговори з підготовки двосторонньої угоди про заміну озброєнь і військової техніки Чорноморського флоту Російської Федерації, що базується на території України».

Також урядам доручили завершити підготовку до підписання проектів міжурядових угод: про узгодження пересувань, пов'язаних з діяльністю військових формувань Чорноморського флоту РФ на території України, поза місцями їх дислокації; про порядок перетину державного кордону України військовими кораблями, суднами забезпечення, літальними апаратами, військовослужбовцями ЧФ РФ; із питань реєстрації за місцем проживання (перебування) військовослужбовців і цивільних осіб ЧФ РФ, членів їхніх сімей у міграційних органах України. Президенти доручили активізувати роботу з узгодження інших проектів угод із питань функціонування Чорноморського флоту РФ і його перебування на території України. Уряди двох країн повинні врегулювати питання оподаткування структурних підрозділів ЧФ і митного оформлення матеріально-технічних засобів, що ввозяться в інтересах флоту на територію України всіма видами транспорту, з дотриманням прикордонного, митного та інших видів державного контролю при перетині російсько-українського кордону відповідно до чинного законодавства України, а також із урахуванням статусу ЧФ РФ, що базується на території України.

Крім того, президенти доручили внести на розгляд урядів до кінця першого кварталу 2014 р. узгоджені пропозиції про збільшення участі Росії в розвитку соціально-економічної сфери Севастополя та інших населених пунктів – місць дислокації військових формувань ЧФ Російської Федерації на

території України. Також планується приділяти пріоритетну увагу розвитку російсько-українського військово-технічного співробітництва, кооперації підприємств оборонних галузей промисловості, створенню спільних підприємств у військово-технічній сфері з урахуванням чинного законодавства РФ і України. «Вжити заходи для підписання Угоди між урядом Російської Федерації та Кабінетом міністрів України про реалізацію Програми військово-технічного співробітництва між Україною та Російською Федерацією на 2013–2017 рр.», – йдеться в протоколі (<http://defpol.org.ua/site/index.php/uk/arhiv/2010-01-06-09-33-10/16408-2013-12-18-06-40-38>). – 2013. – 18.12).

За підсумками угод, підписаних шостою міждержавною комісією Україна – РФ, президент Росії В. Путін заявив, що перебування на території України російського флоту є серйозним чинником, який стабілізує відносини між двома державами. «Наявність російського флоту в Севастополі, у Криму, є серйозним стабілізуючим, чинником і міжнародної, і регіональної політики. Міжнародної – у широкому сенсі, у Чорноморському регіоні», – сказав президент РФ (http://ipress.ua/news/rosiyskyu_flot_na_terytorii_ukrainy_tse_stabilizuyuchy_chynnyk_u_mizhnarodniy_politytsi_putin_36296.html). – 2013. – 19.12).

Протоколи шостого засідання Українсько-російської міжурядової комісії від 17 грудня 2013 р. містять вказівку почати підготовку угоди про заміну озброєнь і військової техніки дислокованого в Севастополі Чорноморського флоту РФ. Частина двосторонніх переговорів, присвячена цій військовій базі, зайняла найбільше місце в підсумковому документі – завдання комісії з газових переговорів, наприклад, вклалися всього у два рядки, тоді як перспективам ЧФ у ньому відведено кілька окремих пунктів.

До 2013 р. позиція Києва щодо можливої згоди на переозброєння цієї військової бази нерозривно пов'язувалася з двома проблемами.

Перша полягала в небажанні російської сторони проводити інвентаризацію орендованих ЧФ об'єктів за межами

Севастополя. Вона стосувалася маяків і пунктів радіотехнічної розвідки флоту, робота яких шкодить вітчизняним аварійно-рятувальні службам і позбавляє Україну суверенітету над навігацією в значній частині її територіальних вод.

Друга проблема стосується режиму огляду російських військових вантажів, що переміщуються через кордон.

Під час переговорів 17 грудня 2013 р. були досягнені домовленості стосовно модернізації ЧФ РФ. Важливий нюанс цієї модернізації полягає у згоді України на початок переговорів про розміщення на її території нових російських носіїв ядерної зброї (як відомо, у збройних силах РФ відсутні ракетні кораблі, торпедні підводні човни, бомбардувальники та літаки протичовнової оборони, здатні нести виключно неядерні озброєння. За рідкісними винятками вони можуть нести і те, і інше). Згода України на початок таких переговорів може змінити баланс військово-політичних сил у Чорноморському регіоні на користь РФ (<http://odessa.comments.ua/article/2013/12/20/112527.html>. – 2013. – 20.12).

Питання модернізації Чорноморського флоту зачепили й українські експерти.

Зокрема, В. Карасьов заявив, що «на сьогодні амбіції Росії в сучасній геополітичній грі великі: Близький Схід, Сирія, арабський світ, тому Чорноморський флот і його перехід на нові озброєння є досить важливим для Росії. Зараз російська сторона задля отримання дивідендів щодо статусу ЧФ РФ вважає допустимим для себе зниження ціни на газ і навіть “виділення 15 млрд дол. на купівлю держпаперів України”».

На думку політолога, в обмін на знижку ціни на газ і купівлю державних облігацій Україна вміло використала слабкості Росії та пообіцяла тісну військову співпрацю.

Як підкреслив В. Карасьов, «серед головних зобов'язань з боку України – надання військово-промислового сектору України або його частини у користування Росії». На думку експерта, це вигідно, як росіянам, так і Україні, якій необхідно завантажити реальний сектор економіки. Важливим чинником, що сприятиме відновленню військово-

технічної співпраці Росії та України, є згода української сторони на модернізацію військово-морського флоту Російської Федерації в Чорному морі. «Для Росії важлива військово-технічна складова своєї державності, Україна натомість поступилася не так уже й багато, вміло зігравши на цьому», – зазначив він (<http://www.regnum.ru/news/fd-abroad/polit/1746827.html>. – 2013. – 18.12).

Важливою складовою угод, підписаних 17 грудня 2013 р., стала домовленість України та Росії про спільні дії з організації будівництва та поетапної реалізації проекту створення транспортного переходу через Керченську протоку.

Документ передбачає, що сторони у 2014 р. разом розроблять техніко-економічне обґрунтування, на підставі якого будуть прораховані потоки вантажів і пасажирів та буде ухвалюватися рішення про його проектування й будівництво.

Крім того, на підставі техніко-економічного обґрунтування буде визначено майбутній тип транспортного переходу – у вигляді тунелю чи мосту.

«Очікується, що будівництво транспортного переходу дасть змогу значно скоротити шлях транспорту завдяки таким проектам, як кільцева автомобільна дорога та залізниця навколо Чорного моря, пришвидшити проходження транспорту по лінії ЄС-Азія. Реалізація цих планів позитивно вплине на економіку України», – зазначає Мінінфраструктури України.

Техніко-економічне обґрунтування спорудження Україна і Росія домовилися скласти у 2014 р., щоб, порахувавши потоки вантажів і пасажирів, прийняти рішення про проектування та будівництво Керченського транспортного переходу у вигляді тунелю або мосту. Домовленість про це була досягнута під час візиту В. Януковича до Москви 17 грудня 2013 р.

На думку експертів, на яких посилається українське Міністерство інфраструктури, перехід дасть можливість створити новий міжнародний транспортний коридор з Європи в Азію і стане ключовою ланкою міжнародного транспортного проекту зі створення кільцевого мультимодального транспортного коридору навколо Чорного моря (<http://www.pravda.com.ua/news/2013/12/18/7007466/>. – 2013. – 18.12).

Не зважаючи на заяви українських урядовців, багатьох українських політичних експертів бентежать міжнародні та військові аспекти будівництва Керченського переходу.

Економісти та політологи (20 грудня 2013 р.) під час круглого столу, організованого проектом «Погляди», обговорювали проект будівництва моста або тунелю через Керченську протоку.

Директор Інституту глобальних стратегій В. Карасьов побачив у проєкті, насамперед, військово-політичну складову, заявивши, що таким чином можна ввести сухопутні війська. Експерт нагадав, як через Рокський тунель російська військова техніка входила на територію Грузії під час збройного конфлікту 2008 р.: «Я не прихильник залякування, але потрібно розуміти, що Росія дуже серйозно ставиться до того, що Україна обрала Європу. Вони розуміють, що Європу вибирають навіть не еліти, які можна купити, а населення, і діятимуть будь-якими засобами».

Політолог додав, що ситуацію погіршує зміна положення Чорноморського флоту, який базується в Севастополі, «що отримає досить потужне підживлення». «Поруч Сирія, Близький Схід ... Росія не може зараз діяти ні в Латинській Америці, ні в Африці, як це роблять Китай і Штати, у неї зараз Близький Схід, Іран – периметр, сфера інтересів ... Одна справа – перекидати війська по повітря, інше – по мосту. Зрозуміло, що у цього інфраструктурного проєкту є економічне значення. Але в якихось умовах він може трансформуватися у військово-політичний», – вважає В. Карасьов.

Доктор економічних наук, професор, голова правління Інституту економічних досліджень і політичних консультацій І. Бураковський наголосив: «Проблема в тому, що сьогодні в межах Чорноморського басейну в Україні є невирішені питання щодо кордонів з РФ. Кожен раз, коли виникала тема Керченської переходу, Міністерство закордонних справ пропонувало їх вирішити. Якщо паралельно з мостом ми вирішимо територіальні проблеми, це буде плюс». Економіку ж самого переходу «треба рахувати», додав

економіст (<http://interfax.com.ua/news/opinion/183241.html>. – 2013. – 20.12).

Експерти відзначають, Російська Федерація зацікавлена в кооперації з українськими підприємствами військово-промислового комплексу.

На сьогодні у РФ ще немає можливостей, щоб замінити продукцію відповідних українських заводів. Але українській стороні варто враховувати, що росіяни взяли курс на заміщення розробок українських підприємств, таку позицію висловили економісти В. Дубровський та Б. Кушнірук.

Співпраця у сфері авіабудування та ракетобудування, передбачена підписаними між президентами Росії та України Угодами, могла б бути більш вигідною для обох сторін, але сьогодні вони необхідні в першу чергу для Росії, – зазначають експерти В. Дубровський та Б. Кушнірук.

«У Росії немає можливості замінити АН-124, тому що весь інтелектуальний ресурс необхідний для виробництва перебуває в Україні. Ракети, які виробляє “Південмаш” не так просто замінити російськими аналогами. Ці проекти потрібні не тому що Росія стала хорошою і доброю, а тому що на світовому ринку є попит», – заявив Б. Кушнірук. Водночас В. Дубровський додав, що кооперація була б вигідніше для обох країн, якби Україна підписала Угоду про асоціацію з ЄС. «Україна мала б безмитний кордон з ЄС і ті товари, які виробляються в Україні, у тому числі й російським бізнесом, могли б експортуватися на найбільший ринок у світі без мит. Але це співробітництво було поставлено в залежність від непідписання Угоди з ЄС», – сказав він.

Нагадаємо, що командування Військово-повітряних сил РФ підтримує рішення про відновлення серійного виробництва українсько-російських транспортних літаків Ан-124 «Руслан» в Ульяновську, заявивши, що ще два десятки таких літаків «не завадили б». Про це в Ульяновську сказав журналістам головком ВПС РФ генерал-лейтенант В. Бондарєв. За його словами, «Руслан» – унікальний літак, що дає можливість оперативно вирішувати важливі військові завдання. «Такий літак не можна упускати», – наголосив головком.

На сьогодні Україна та Росія реалізують низку масштабних проектів у літакобудуванні. Деякі з них: серійне виробництво пасажирських літаків Ан-148, і Ан-140, модернізація літаків Ан-124-100.

Нагадаємо, що Україна і РФ мають намір найближчим часом відновити спільне виробництво літака Ан-124. Про це 16 жовтня 2013 р. заявив глава уряду РФ Д. Медведєв на спільній із Прем'єр-міністром України М. Азаровим прес-конференції.

Після розпаду Радянського Союзу у Росії і України залишилося кілька спільних проектів у сфері військової авіації. Росія раніше заявляла про бажання розвивати своє військове авіабудування, враховуючи контакти нашої країни з блоком НАТО. Але по одному військово-транспортному літаку, а саме – Ан-124, у Москві та Києва зберігається домовленість про спільну роботу. Делегація нашої країни погодила з російською стороною останні технічні деталі для відновлення спільного виробництва найбільшого у світі серійного транспортного літака Ан-124 «Руслан».

Вітчизняний авіапром усе ще має шанси відновити свою колишню славу. Рішення про відновлення виробництва важкого транспортного літака Ан-124 «Руслан» на Ульяновському авіазаводі позитивно відіб'ється на авіапромисловості України.

Нагадаємо, про те, що Росія найближчим часом може ухвалити рішення щодо тривалості співпраці з Україною в рамках спільних проектів в авіабудуванні, таких як Ан-124 «Руслан» і Ан-70, заявив віце-прем'єр РФ Д. Рогозін (<http://vlasti.net/news/183094>. – 2013. – 27.12.)

Експерт Центру військово-політичних досліджень МГІМО в галузі безпеки і розвитку оборонно-промислового комплексу О. Маначинський проаналізував вигоди для ВПК України від посилення співробітництва з РФ. На його думку, втрати машинобудівної промисловості України через скорочення системи коопераційних зв'язків під час незалежності ілюструються прикладом виробництва літака Ан-124 розробки ДП «Антонов». Виробництво останніх

зразків літака Ан-124 розробки ДП «Антонов» з комплектів, виготовлених ще в часи СРСР, було здійснено в 2004 р., після чого серійне виробництво Ан-124 припинилося.

Причому наслідки розриву коопераційних зв'язків відбилися, насамперед, на науково-дослідному секторі авіаційної промисловості, основні центри якого залишилися за межами України, наголосив О. Маначинський. Тому втрата зв'язку з цими організаціями стала для українського авіабудування вирішальним фактором інноваційного відставання. Україна ж була основним постачальником транспортної та військово-транспортної авіації.

Широкі коопераційні зв'язки з російськими підприємствами мають більшість українських заводів і конструкторсько-виробничих об'єднань, що працюють у сфері ВПК. Серед них можна назвати ДП «Завод ім. Малишева», КП «ХКБМ ім. Морозова», ВАТ «Топаз», ДП КБ «Луч», концерн «Техвоєнсервіс», КП Науково-виробничий комплекс «Іскра» і багато інших, – розповів експерт центру військово-політичних досліджень МГІМО.

О. Маначинський навів конкретні приклади співробітництва українських підприємств із російським ВПК. Зокрема Запорізьке ВАТ «Мотор-Січ» поставляє двигуни практично для всіх моделей російських гвинтокрилів.

Здійснюючи сервісне обслуговування російських міжконтинентальних ракет РС-20 на КБ «Південне» у Дніпропетровську, Україна до сьогодні забезпечує технічну готовність ядерного щита Росії, підкреслює експерт. Державна акціонерна холдингова компанія «Артем» у Києві займається комплектацією російських бойових літаків ракетами «повітря-повітря». Черкаський державний науково-виробничий комплекс «Фотоприлад» разом з Коломенським конструкторським бюро машинобудування поставляє комплектуючі деталі для протитанкових ракетних комплексів «Хризантема-С».

Стратегічним інтересам обох країн відповідає збереження та розвиток співпраці в авіакосмічній галузі. Серед конкретних проектів, реалізація яких неможлива без

двостороннього співробітництва, слід назвати досягнення між урядами України та Російської Федерації домовленості про поновлення виробництва літака Ан-124-100 «Руслан», а також випуск літака «Ан-70» (<http://www.eurasian-defence.ru/node/28402>. – 2013. – 20.12).

Важливим аспектом співробітництва у військовій сфері, на думку декількох експертів, у новому році може стати співпраця в суднобудуванні.

Виконавчий директор Асоціації суднобудівників України «Укрсудпром» Ю. Алексєєв вказує, що в Росії відзначається недостатність будівельних місць, а в Україні є три суднобудівні заводи в Миколаєві, завод у Херсоні (може будувати різні типи суден дедвейтом до 30 тис. т), у Керчі та Севастополі. «У Росії велика програма з будівництвом морських суден, і Україна могла б допомогти у її реалізації. Українські суднобудівні заводи завантажені не більше ніж на 30 %. Росія може надати Україні замовлення на будівництво, танкерів, крейсерів, авіаносців, а головне – великих суден дедвейтом до 180 тис. т. Останнє – це головна перевага України перед російським суднобудуванням», – говорить Ю. Алексєєв.

Щоправда, як підкреслив експерт, говорити про побудову авіаносців на Україні без відповідних інвестицій поки проблематично.

Цікаву думку щодо ролі суднобудування у військовому співробітництві України та РФ глава наглядової ради Smart Maritime Group (до якої входять Херсонський та Чорноморський суднобудівні заводи) П. Константинов. Він, зокрема, вказав на ряд проектів, за якими Росія та Україна могли б відновити взаємовигідне військове співробітництво.

На потужностях українських верфей можна модернізувати судна Чорноморського флоту РФ. «Це було б економічно виправдано не тільки з точки зору можливостей українських підприємств, але і з точки зору логістики», – зазначає Л. Константинов.

У військовому кораблебудуванні та судноремонті Україна могла б бути дуже корисною як для Чорноморського флоту,

так і інших флотів РФ, наголошує П. Константинов. Зокрема Україна могла б запропонувати партнерам спорудження високонасичених корпусів з подальшою установкою на російських заводах озброєнь і обладнання, що має секретні складові», – підкреслив експерт (<http://wartelegraph.ru/vozhrozhdaem-starye-svyazi/>. – 2013. – 20.12).

У новому 2014 р. Україна і РФ мають намір завершити узгодження уточненої програми військово-технічного співробітництва (ВТС) на 2013–2017 рр. у рамках наміченого на початок 2014 р. у Москві чергового засідання профільної підкомісії Українсько-російської міждержавної комісії, про це повідомив агентству «Інтерфакс-Україна» представник в оборонному секторі України, що побажав залишитись анонімним.

Як нагадав співрозмовник агентства, у вересні 2013 р. у Москві на засіданні підкомітету з питань безпеки Українсько-російської міждержавної комісії, російська сторона передала українській стороні для розгляду свої нові пропозиції щодо наповнення співробітництва. «Проект програми двостороннього ВТС до 2017 р.» планується остаточно погодити під час наміченого на другий квартал 2014 р. у Москві чергового засідання підкомісії з питань ВТС підкомітету з питань безпеки Українсько-російської міждержавної комісії. «Як очікується, уточнена програма буде затверджена під час VII засідання підкомітету з питань безпеки двосторонньої міждержавної комісії, яку планується провести на початку другого півріччя 2014 р. у Києві», – повідомив він.

Згідно з раніше озвученими оцінками української сторони, серед пріоритетів двостороннього ВТС називалися, насамперед, питання модернізації засобів ППО, авіаційної техніки.

Як відзначали в Києві, усі останні роки при реалізації ВТС російська сторона спирається на взятий у середині 1990-х років курс зі створення замкнутого циклу виробництва стратегічних видів озброєнь, що впливають на обороноздатність держави. При цьому РФ ставить своєю

метою створення нових озброєнь на рівні стандартів НАТО з використанням потенціалу та технологічного ресурсу інших країн.

Спочатку міжурядова угода про реалізацію програми двостороннього ВТС на 2013–2017 рр. готувалася до підписання на засіданні профільного підкомітету міждержавної комісії в червні 2013 р., однак з ініціативи російської сторони воно було перенесено.

Плани підписання міжурядової угоди про реалізацію програми ВТС між Україною і РФ на 2013–2017 рр. закріплені протоколом шостого засідання Російсько-української міждержавної комісії, що пройшло за участі глав держав країн 17 грудня в Москві.

Документ також містить доручення урядам України і РФ «приділити пріоритетну увагу розвитку спільного військово-технічного співробітництва, кооперацію підприємств оборонних галузей промисловості, створенню спільних підприємств у військово-технічній сфері» (http://vpk.name/news/102596_kiev_i_moskva_planiruyut_soglasovat_napolnenie_dvustoronnei_programmyi_vts_do_2017g_na_o_cherednom_zasedanii_mezhgoskomissii_v_nachale_2014g_istoc_hnik.html. – 2013. – 23.12).

Підсумовуючи вищесказане, слід зазначити, що військове та військово-промислове співробітництво України та РФ має на сьогодні декілька перспективних напрямів, серед них варто, насамперед, згадати суднобудування, авіабудування та аерокосмічну галузь.

Значні перспективи для військового співробітництва України та Росії відкрилися після шостого засідання Російсько-української міждержавної комісії 17 грудня 2013 р., на якому були досягнені угоди щодо умов модернізації ЧФ РФ, будівництва транспортного переходу через Керченську протоку, угоди щодо співробітництва в галузі авіабудування та ін.

Т. Гранчак, зав. отделом «СІАЗ» НБУВ, д-р наук по соц. комунікац.

II. Порошенко: На первом месте – народ Украины

События последнего времени, связанные с неподписанием Президентом В. Януковичем Соглашения об ассоциации с ЕС и последующими протестными акциями граждан, стали катализатором, ускорившим ряд общественно-политических процессов в стране, начиная с формирования гражданского общества, трансформаций отношений по линии «власть – общественность» и заканчивая ревизией отношений внутри оппозиции и самой власти.

В соответствии с результатами первого соцопроса, проведенного совместно социологическими компаниями «Рейтинг» и «СОЦИС» с 7 до 17 декабря после разгона Майдана 30 ноября и событий 1 декабря на Банковой, а также во время попытки зачистки Майдана 11 декабря, В. Янукович, В. Кличко и П. Порошенко – три лидера, которые стали более популярными за время Евромайдана. При этом результаты опроса выявили падение рейтинга А. Яценюка.

Как отмечают эксперты, кризис последнего месяца политизировал общество до уровня, которого не было со времен экономического кризиса 2009 г. и последовавших за ним президентских выборов. Именно поэтому рейтинги у одних политиков возросли сильнее, чем у других упали, что свидетельствует о появлении большей определенности в политических приоритетах в среде потенциальных избирателей – гораздо меньше стало неопределившихся граждан.

В этом контексте отмечается, что рейтинг В. Януковича возрос как раз за счет тех неопределившихся граждан на Востоке и Юге Украины, которые не поддерживали курс на евроинтеграцию и снова стали поддерживать Президента после неподписания Соглашения об ассоциации в Вильнюсе. При этом у В. Януковича есть существенный резерв для роста: опрос проводился до московских соглашений 17 декабря по газу, кредиту, торговле и промышленности.

Их подписание может привлечь на сторону главы государства еще часть неопределившихся в этих регионах, а также часть электората лидера КПУ П. Симоненко.

Вместе с тем рост президентского рейтинга в его базовых областях сопровождается ростом его антирейтинга в Центре и на Юге Украины: согласно данным того же опроса, В. Янукович на 17 декабря проигрывал второй тур всем конкурентам, даже О. Тягнибоку. Правда, в этих опросах число отказавшихся отвечать и не желающих идти на выборы гораздо выше – от 32 до 43 %, так что эта статистика не в полной мере отражает реальность.

Что касается оппозиции, то главным итогом опроса стало «приращение» количества ее лидеров – их стало уже не трое, а четверо. Обойдя лидера ВО «Свобода» О. Тягнибока (5,1 %), в непосредственной близости к А. Яценюку («Батьківщина», 9,4 %) оказался политик и бизнесмен П. Порошенко (7,1 %), причем прирост его рейтинга оказался даже выше (+5 %), чем у лидера УДАРа В. Кличко с 18,6 % поддержки избирателей (+3 %) ¹.

Главным неудачником времен Евромайдана оказался А. Яценюк, рейтинг которого снизился на 4 %. Основной проблемой лидера «Батьківщини» обозреватели считают его несоответствие «майданному» формату политики, а также то, что почти половина сторонников его собственной партии не воспринимает его как лидера, что ослабляет его позиции в руководстве.

Одним из наиболее высоких, согласно данным соцопроса, оказался и рейтинг доверия П. Порошенко. Так, В. Кличко в

¹ Социология от группы «Рейтинг» на 21 октября показывает поддержку избирателями В. Кличко на уровне 15,8 %, А. Яценюка – 12,9 %, О. Тягнибока – 5 %, П. Порошенко – 2 %.

Согласно данным Research and branding group, на 30 сентября рейтинги политиков составляли: В. Кличко – 11,7 %, А. Яценюк – 6,3 %, О. Тягнибок – 3,1 %, П. Порошенко 3,2 – %. Через месяц после начала Евромайдана, согласно данным этой же социологической группы, рейтинги изменились следующим образом: В. Кличко – 14 %, А. Яценюк – 5 %, О. Тягнибок – 4 %, П. Порошенко – 8 %.

той или иной мере доверяют 45,7 %, П. Порошенко – 38,2 %, а А. Яценюку – 36,1 % опрошенных. Президенту Украины В. Януковичу в той или иной мере доверяет 27,3 % опрошенных, а скорее не доверяют – почти 70 %. Экспремьеру Украины Ю. Тимошенко доверяют 32,4 % респондентов, лидеру ВО «Свобода» О. Тягнибоку – 30,9 %. В то же время в «список антидоверия», согласно данным социологов, вошли лидер Компартии Украины П. Симоненко (74,5 %), вышедшая из парламентской фракции Партии регионов И. Богословская (73,3 %), Премьер-министр Украины Н. Азаров (72,7 %), лидер ОД «Украинский выбор» В. Медведчук (70,6 %), внефракционный парламентарий О. Ляшко (69,8 %) (<http://112.ua/politika/ukraincy-bolshe-vse-doverayaut-klichko-yacenyuku-i-poroshenko-socopros-5429.html>).

Комментируя результаты соцопроса, политолог, директор Киевского центра политических исследований и конфликтологии М. Погребинский отметил: «Что касается президентских рейтингов, цифры сопоставимы с результатами других компаний. Рост рейтинга Президента в них логичен: по данным опроса, после неподписания Соглашения об ассоциации у 16 % улучшилось отношение к В. Януковичу – и именно те, кто был недоволен европланами, теперь добавили ему рейтинга. При этом после 29 ноября у 44 % отношение к Президенту ухудшилось – но эти люди и до этого не собирались голосовать за В. Януковича. С оппозиционными раскладами сложнее: рейтинг А. Яценюка падает закономерно, и за счет этого конкуренты могли прибавить, но все же я дождался бы других опросов, чтобы делать выводы о динамике В. Кличко и П. Порошенко».

Со своей стороны политолог, директор Института глобальных стратегий В. Карасев подчеркнул, что «В. Кличко оказался более уместен на Майдане, чем другие лидеры». По мнению эксперта, «там, где идет силовое противостояние, ожидания связываются с тем, кто олицетворяет силу». «При этом О. Тягнибок – тоже “майданный” боец – не смог соответствовать своему радикальному имиджу. П. Порошенко

прибавил не за счет Майдана, а за счет еврокризиса, во время которого был чрезвычайно активен. Еврокризис показал, что трое лидеров оппозиции политически слишком слабы, чтобы вести переговоры на высоком уровне, – поэтому понадобился четвертый, имеющий опыт госуправления. Рейтинг же А. Яценюка упал от противоположного: на Майдане он был не органичен, а во время еврокризиса его затмил П. Порошенко», – подытожил эксперт.

Примечательно в этом контексте, что сам П. Порошенко уже заявил, что если лидеры оппозиции не способны будут договориться и выдвинуть единого кандидата, то он пойдет на то, чтобы баллотироваться в Президенты. Большинство обозревателей соглашались с тем, что поддержка П. Порошенко сегодня действительно высока как никогда. Феномен такого прорыва связывают с тем, что украинцы на выборах обычно голосуют не «за», а «против», поэтому антирейтинг в украинских политических реалиях, как видно, способен сформировать мощную поддержку незапятнанным кандидатам. С учётом того, что оппозиция, как и власть, в последнее время достаточно подмочили репутацию друг друга, то новый (или хорошо забытый старый) политический игрок П. Порошенко вполне способен к 2015 г. набрать и свыше 8 % (<http://komtv.org/19612-evromajdan-shans-dlya-poroshenko>).

Вместе с тем, в соответствии с высказываниями самого П. Порошенко, его участие в президентской гонке будет определяться решением оппозиции о том, в каком формате идти на выборы Президента – выдвигать единого кандидата либо идти тремя колоннами (ВО «Батьківщина», ВО «Свобода» и УДАР). Пока что, как известно, такое решение не принято, а заявления самих оппозиционеров по этому поводу весьма противоречивы.

Так, В. Кличко настаивает на том, чтобы оппозиция определилась в ближайшее время с единым кандидатом в Президенты (обладая пока самым высоким рейтингом из всех потенциальных кандидатов в Президенты, он имеет хорошие шансы на то, чтобы стать «единым» от оппозиции).

В «Батьківщині» же с подачи Ю. Тимошенко говорят, что на выборы в первом туре нужно идти каждому кандидату по отдельности.

В ВО «Свобода» придерживаются мнения, что ставить вопрос о едином кандидате пока преждевременно, но в целом также склоняются к идее идти на выборы отдельными колоннами. Активисты-«свободовцы» уже скандируют на улицах Киева речевку: «З новим щастям, з Новим роком, з Президентом Тягнибоком».

Вместе с тем в условиях обострения противостояния между властью и оппозицией решение вопроса о «едином» кандидате не только означало бы определенность с лидером, но и стало своего рода меседжем общественности о выработке оппозицией единых подходов и комплексного видения дальнейшего развития ситуации. В этом контексте показательным стало заявление «Громадської ради Майдану» (ГРМ), выдвинувшей ультиматум оппозиции: немедленно договориться о едином кандидате.

В «Батьківщині» на ультиматум отреагировали резко, объявив это спланированной провокацией. В то же время в поддержку единого кандидата выступил лидер общественного движения «Третья республика» Ю. Луценко, который в последнее время ориентируется на политика и бизнесмена П. Порошенко. Последний, по информации СМИ со ссылкой на некий источник в оппозиции, якобы пытался вести переговоры с В. Кличко по схеме «Кличко – Президент, Порошенко – Премьер». Но, по данным источника, они на данном этапе завершились безуспешно – лидер УДАРа пока не дал согласия.

Тем не менее, П. Порошенко выступил в поддержку В. Кличко в вопросе по судебному решению относительно изменений в Налоговый кодекс, которые могут помешать лидеру УДАРа баллотироваться на высший пост страны. В своем Facebook он написал, что против оппозиции используются грязные технологии. «Решение Высшего административного суда по обжалованию внесения изменений в Налоговый кодекс, которые могут помешать

В. Кличко баллотироваться в Президенты Украины, – это еще одно свидетельство использования грязных технологий против оппозиционной команды. Это еще одно доказательство того, что в Украине отсутствует независимая судебная система. Это еще один аргумент – страна нуждается в модернизации, а судебная система – в кардинальных изменениях. Во всем цивилизованном мире каждый закон имеет свой предмет и может регулировать исключительно свою сферу. То есть нет ни одной страны, где налоговый закон может влиять на закон о выборах Президента. Подобные манипуляции с избирательным законодательством будут иметь быструю и адекватную реакцию в мире. Еще раз подчеркиваю, моя позиция в этом вопросе была и остается неизменной. Первое – В. Кличко имеет право принимать участие в кампании 2015 г. Второе – оппозиционные силы обязаны выдвинуть единого кандидата на высший пост в государстве. Третье – попытка власти поссорить нас внутри оппозиции не пройдет. Считаю, что оппозиция сегодня должна быть едина, как никогда. И точка!» – написал он (<http://polemika.com.ua/news-135625.html>).

Четко артикулируя собственную позицию как относительно направления развития страны, оценки внутривнутриполитической ситуации, так и в отношении будущих президентских выборов, П. Порошенко импонирует потенциальному избирателю также своим умением общаться с массами, продемонстрированным политиком как во время экстремальной ситуации на Банковой, когда он фактически встал между протестантами и внутренними войсками и «Беркутом», так и во время народных вече на Майдане. Его выступления достаточно искренни и в меру эмоциональны, иллюстративны и понятны, содержательны и вместе с тем не перегружены науковидными конструкциями и чрезмерной детализацией. Они демонстрируют внимание и уважение к объекту обращения – народу.

В частности, обращаясь со сцены Майдана к многотысячному собранию людей в Киеве, П. Порошенко заявил: «Каждый год СМИ составляют рейтинги самых

влиятельных людей. В этом году впервые на первом месте оказались вы – народ Украины». С этими словами политик развернул журнал «Фокус», посвященный рейтингу самых влиятельных людей в Украине 2013 г., и продемонстрировал разворот с фотографией Майдана (<http://focus.ua/society/294585>).

Комментируя ситуацию в стране, П. Порошенко заявил, что «нет ни одного свидетельства того, что акции протеста украинской оппозиции и Майдан идет на спад». По его словам, доказательством являются недавние события в Киеве, когда оппозиция добилась того, что бойцы «Беркута», которых противники власти обвиняли в избиении людей, сняли маски и показали свои лица.

«Я не согласен, что Майдан идет на спад. Майдан – это не только число людей, Майдан это то, что есть в головах. Майдан – это все, что есть по всей стране. Ни одного шага, который бы ослабил то давление, которое оказывает Майдан на власть, она не сделала. И ни одного шага, который бы продемонстрировал, что у людей утрачивается надежда или явился страх, мы не сделали. ...События показали, что дела идут категорически наоборот, – отметил оппозиционер. – Если 30 ноября зверски избили незащитных детей и женщин – и “Беркут” чувствовал себя очень уверенно, если под Верховной Радой пожилых людей били по ногам железными ботинками, дубинками по коленам, сбивая с ног, – и “Беркут” чувствовал свою силу, то сейчас в лицах его бойцов страх, сомнение, все ли они делают правильно. Страх, что за это придется отвечать. Я думаю, очень хорошо, что в пятницу (10–11 января, столкновения протестующих с “Беркутом” возле здания Киево-Святошинского суда. – Ред.) удалось избежать массовых провокаций, на которые при этом сценарии рассчитывала власть. Да, были там агрессивные молодчики, но абсолютное большинство людей, которые выстроили тот коридор позора, выставили лишь одно условие: покажите лицо и идите. Это очень взвешенное, очень толерантное, очень справедливое требование людей. Это была безусловная победа, даже если за нее было заплачено

кровью Ю. Луценко, ребят, бывших рядом с ним, и свидетельствами Минздрава и активистов о десятках пострадавших. Это была психологическая, моральная победа, которая точно останется у нас. И информационная победа – несмотря на то, что власть считает, что поставила информационную оппозицию под свой контроль – фото Ю. Луценко в крови обошло все мировые телеканалы. Это снова лицо украинской оппозиции, лицо Майдана и звериное лицо украинской власти.

Она пока не способна делать выводы из происходящего. Но их нужно делать. Вывод – нужен реальный, настоящий круглый стол. Не тот опереточный, который был организован, это должен быть серьезный разговор, кардинальные изменения. В такой ситуации, через замалчивание, через использование силы, лишь поднимается температура в обществе, поднимается давление и лишь приближается угроза неконтролируемого развития событий. Я был очень счастлив, если бы власть, которая пролила столько крови, это бы поняла» (<http://glavnoe.ua/news/n160921>).

Укрепляя внутривосточные позиции, П. Порошенко, как сопредседатель Комитета парламентского сотрудничества Украина – ЕС, министр иностранных дел Украины 2009–2010 гг., не может не понимать значения внешнеполитического фактора. Закономерной в связи с этим стала активизация политика на международном уровне. В частности, 9–10 января П. Порошенко принял участие в неформальной встрече министров иностранных дел стран ЕС Snow Meeting-2014, состоявшейся в литовском Тракае. Его пресс-служба уточняет, что в ходе визита состоялись закрытые двусторонние встречи и консультации П. Порошенко с министром иностранных дел Швеции К. Бильдтом, министром иностранных дел Литвы Л. Линкавичусом, депутатом Европейского парламента (группа Европейской народной партии), экс-спикером Сейма Литвы В. Ландсбергисом. По итогам мероприятия П. Порошенко получил приглашение посетить ряд государств Евросоюза для координации дальнейших действий (<http://www.nr2.ru/kyiv/478916.html>).

Помимо этого в ходе форума политик встречался с заместителем госсекретаря США по европейским и евразийским вопросам В. Нуланд. Полтора часовая встреча проходила накануне общего рабочего ланча (одного из нескольких в панели Тракая) «Пути вперед после саммита Восточного партнерства в Вильнюсе», где П. Порошенко выступал в качестве приглашенного спикера, что и стало формальной причиной приезда.

Уточним, что в литовском Тракае отсутствовали официальные лица украинской стороны. По информации ряда СМИ, главе МИД Л. Кожаре в приглашении на неформальную встречу министров иностранных дел стран ЕС отказали (http://lb.ua/news/2014/01/11/251363_poroshenko_vstrechalsya_viktoriey.html; <http://www.pl.com.ua/?pid=61&artid=30376>; <http://www.trust.ua/news/89613-poroshenko-na-Snow-Meeting-2014-predstavil-plan-dalnejshej-evrointegracii-ukrainy.html>).

Во время пребывания в Тракае П. Порошенко подчеркнул, что программа Восточного партнерства имеет большую перспективу, а Украина ускорит свою евроинтеграцию. «Украина будет участником этого проекта, и это будет не только ассоциация. Мы все сделаем для того, чтобы ускорить процесс нашей интеграции – от ассоциации до членства Украины в ЕС», – заявил он.

Он также сообщил, что встреча в Тракае фактически очертила видение отношений Украины и Европейского Союза до и после 2015 г. «Было представлено план действий к подписанию Соглашения об ассоциации, который базируется на демократии и европейских ценностях и позволит реализовать евроинтеграционное направление нашего государства. Мы также сформировали его четкие направления после подписания сотрудничества с Европейским Союзом», – добавил П. Порошенко.

Отдельное внимание, по его словам, было уделено вопросу предоставления безвизового режима для украинских граждан. «Все вопросы, которые не требуют подписания Соглашения, ожидают решения уже сейчас», – подчеркнул П. Порошенко.

Также он отметил, что по итогам сессии, посвященной Украине, была достигнута договоренность о продолжении

диалога о конкретных направлениях плана действий во время юбилейной 50-й Мюнхенской конференции по безопасности 31 января – 2 февраля (<http://www.segodnya.ua/politics/pnews/poroshenko-poobeshchal-evropeycam-что-ukraina-sde-laet-vse-dlya-chlenstva-v-es-487657.html>).

Отвечая на вопрос журналистов «Когда, наконец, украинская оппозиция определится с единым кандидатом?», П. Порошенко сказал: «Единый кандидат – требование Майдана. Но если вас интересует фамилия, ее должны назвать не политики, но народ Украины. Очевидно, им станет тот, кто сумеет получить поддержку Востока и Юга Украины» (<http://www.pl.com.ua/?pid=61&artid=30376>).

Комментируя итоги встречи, политологи сошлись во мнении, что Запад устроил кастинг П. Порошенко в качестве потенциального кандидата в Президенты Украины. «П. Порошенко на Западе они давно знают. Я бы говорил о смотрах, только в том смысле, что П. Порошенко на Западе рассматривается как один из участников будущей президентской гонки, ведь взлет его рейтинга в конце осени не мог остаться незамеченным на Западе», – заявил политолог, глава Центра прикладных политических исследований «Пента» В. Фесенко.

Эксперт считает показательным, что Украину в Литве представлял именно П. Порошенко, а не чиновники МИДа. «Я думаю, что такого формата встреча говорит, что есть определенное разочарование у представителей ЕС и тех, кто отвечает за Восточное партнерство. Я бы назвал это “эффектом саммита в Вильнюсе”, они не хотят сейчас договариваться с Н. Азаровым, Л. Кожарой и не хотят о чем-либо договариваться с нынешней властью. То, что в этой встрече участвовал П. Порошенко, – это показательный момент, потому что действительно он сейчас выступает в роли неофициального министра иностранных дел Майдана, – рассуждает политолог. – Второй момент участия П. Порошенко в саммите в Литве – Евросоюз дает сигнал, что соглашение о зоне свободной торговли или любое другое подпишет с оппозицией после выборов президента, если она

их выиграет. Кроме того, П. Порошенко рассматривается на Западе как влиятельный политик, и не только сейчас, но и после выборов» (<http://svodka.net/poslednie-svodki/svodki/1110280>).

Уровень зарубежных встреч П. Порошенко свидетельствует о том, что его голос за границей имеет вес. Такое мнение высказал народный депутат от Партии регионов О. Царев. Соображения по этому поводу политик изложил на своей странице в Facebook 17 декабря: «Судя по всему, на первое место среди оппозиционных лидеров выходит П. Порошенко, по крайней мере, ввиду недееспособности нынешних оппозиционных лидеров, европейцы ставят на него. Посмотрите на уровень его встреч.

Только за последние несколько дней у него прошло достаточно встреч с европейскими лидерами. 13 декабря он провел встречу с еврокомиссаром Ш. Фюле в Брюсселе. А уже на следующий день встречался с Д. Маккейном, конгрессменом из США. Сегодня в Киеве прошла его встреча с депутатом Европарламента Р. Хармс и главой комитета Европарламента по иностранным делам Э. Броком.

А позже, сегодня же, в Брюсселе, П. Порошенко намеревался встретиться с президентом Евросоюза Г. ван Рампеем, президентом еврокомиссии Ж. Баррозу, министром иностранных дел Швеции К. Бильдтом и министром иностранных дел К. Сикорским». О. Царев уверен, что вопрос по поводу того, кто именно из украинских политиков сегодня имеет в глазах всего мира политический вес, понятен каждому (<http://telegraf.com.ua/ukraina/politika/963060-tsarev-schitayet-chto-poroshenko-stanet-liderom-oppozitsii.html>).

Важным аргументом в пользу П. Порошенко как для Запада, так и для избирателей в Украине, является то, что в отличие от других либералов, он знает производство, он построил крупнейший концерн (и не один), он знает управленческую сферу и знает нюансы функционирования государственной машины. В отличие от В. Кличко, у П. Порошенко есть экономические познания и опыт управления экономикой страны. В отличие от А. Яценюка, у П. Порошенко есть

конкретные достижения на должностях, которые ему пришлось возглавлять (у А. Яценюка – лишь сплошное коллекционирование должностей, без ощутимых результатов). Так что на фоне падения рейтингов либерального крыла Майдана их преемником может стать именно П. Порошенко (http://fraza.ua/analytics/14.01.14/185209/majdan_kak_tehnologija_prezidentskoj_kampanii_.html).

По данным социологов, П. Порошенко, быстро набирает рейтинг и вполне может стать вторым по популярности, после В. Кличко, кандидатом от оппозиции. Такое мнение высказал украинский политтехнолог и независимый эксперт А. Голобуцкий, отвечая на вопрос, действительно ли власть заинтересована в том, чтобы перессорить между собой этих двух лидеров. «Но есть надежда на то, что оба лидера могут между собой договориться. Например, относительно второго тура выборов, когда один кандидат призовет своих избирателей голосовать за другого. Конечно, власти выгодно, чтобы оппозиция между собой ссорилась. Это привычное дело для украинской политической жизни. Ничего сверхъестественного я не вижу. Также лидеры могут друг друга подстраховать на случай, если кого-то из них не допустят к избирательной кампании», – сказал А. Голобуцкий. Он не просто поддерживает мнение коллег-экспертов о том, что союз Кличко – Порошенко очень удачный (В. Кличко – президент, П. Порошенко – премьер-министр), но также заявляет, что он первый, кто озвучил такую мысль. «Сначала определенные обязательства и планы ложились на тройку лидеров оппозиции – В. Кличко, О. Тягнибока, А. Яценюка. Но сегодня П. Порошенко уже обогнал лидера ВО «Свобода» и практически подошел вплотную к лидеру «Батьківщини». И теперь надежды, которые возлагались на А. Яценюка, автоматически переключаются на Петра Алексеевича», – сказал политолог. На вопрос, можно ли допустить, что П. Порошенко может вести какую-то закулисную игру против В. Кличко, в частности, с поправками к Налоговому кодексу, А. Голобуцкий ответил: «Для каких-либо предположений

нужно иметь факты. По потенциалу П. Порошенко явно уступает В. Кличко. Вот если Виталий будет снят с выборов, тогда П. Порошенко может быть даже первым. Кто знает, может, это как раз и есть план власти – снять В. Кличко и вывести во второй тур П. Порошенко, чтобы там В. Янукович его победил. Но это всего лишь предположение», – подытожил эксперт (<http://polemika.com.ua/news-135606.html>).

Ожидаемо без энтузиазма стремительный рост рейтинга П. Порошенко был встречен в среде «Батьківщини», что дало повод ряду СМИ напомнить о давней конфронтации между П. Порошенко и Ю. Тимошенко.

Защитник экс-премьера С. Власенко вообще обвинил П. Порошенко в том, что тот принимает меры для замалчивания темы Ю. Тимошенко. Об этом С. Власенко написал у себя в Facebook. «П. Порошенко дал команду заблокировать на его “самом честном 5-ом канале” все, что касается Ю. Тимошенко. Сегодня, во время прямой трансляции народного вече, 5 канал нагло прервал показ выступления А. Яценюка в той части, где он говорил о ЮВ и в той части, где Майдан принял решение обратиться в ЕСПЧ и скандировал “Юле – волю!”. Это не первый раз, когда этот канал просто “вымарывает” имя ЮВ из репортажей о событиях и из новостей. При этом, сегодня в новостях в 15:00, говоря о сегодняшних решениях Майдана, говорили о чем угодно, но не о решении по Ю. Тимошенко. Как будто бы его и не было», – возмутился С. Власенко.

Он задался вопросом «Почему такая информационная блокада “волшебным образом” совпадает с позицией УТ-1, Интера и др.?».

«А Петр Алексеевич будет продолжать строить из себя оппозиционера и демократа? Или будет уже открыто выполнять все то же самое, что делает власть?» – написал С. Власенко (<http://vesti.ua/politika/32582-vlasenko-obvinil-poroshenko-v-zamalchivanii-temy-timoshenko>).

Политолог А. Биденко, комментируя подобные упреки со стороны «Батьківщини» в адрес П. Порошенко, отметил: «По поводу П. Порошенко сегодня ситуация немного иная – он тесно общается с УДАРом, и одним из наиболее вероятных

сценариев именно сейчас видит тесное сотрудничество с В. Кличко. Например, очень приятное развитие событий – это В. Кличко президент и П. Порошенко – премьер. Конечно, для него лично это только первый шаг, ведь Петр Алексеевич имеет серьезные президентские амбиции.

Если посмотреть 5 канал, то он отнюдь не провластный, а однозначно оппозиционный. Просто акцент делает на едином кандидате (выгодная для В. Кличко позиция), и умалчивает о Ю. Тимошенко – как о теме, которая вносит раздор.

Логично, что сторонники Ю. Тимошенко – С. Власенко, А. Турчинов, А. Яценюк будут манипулировать смыслами и называть П. Порошенко провластным – так же, как не поддерживают они идею единого кандидата, называя ее технологией Банковой».

На вопрос о том, будет ли П. Порошенко оппозиционным к власти кандидатом или таковым, с которым нынешняя власть может искать договоренностей и компромисса, в случае, если он выдвинет свою кандидатуру на президентских выборах, эксперт подчеркнул: «Это потенциальный кандидат, который устроит все стороны с политических позиций, хотя в то же время он вызывает много страхов у партнеров как потенциальный сильный конкурент. И это его персональная задача – преодолеть недоверие, чтобы понравиться всем» (<http://thekievtimes.ua/authority/303725-politolog-rasskazal-kak-klichko-i-poroshenko-podelyat-vlast.html>).

Тем временем в Интернете начался сбор подписей под петицией о выдвижении народного депутата Украины П. Порошенко в Президенты Украины (<http://www.mukola.net/news.php?id=56715>).

«К Украинскому народу: Хотите ли Вы, чтобы П. Порошенко баллотировался в президенты Украины?» – гласит вопрос на сайте.

Отдать свой голос в поддержку политика можно перейдя по адресу avaaz.org – интернет-платформы, которая дает людям по всему миру возможность запускать кампании подписания петиций и решать проблемные вопросы на местном, национальном и международном уровнях.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України».

Законом внесено зміни до статей 218-221 Регламенту Верховної Ради та вдосконалено порядок надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності, затримання чи арешт народного депутата України.

Відповідно до закону:

– оптимізуються строки розгляду зазначеного питання Верховною Радою;

– всі факти, пов'язані з притягненням до кримінальної відповідальності, затриманням чи арештом народного депутата України, досліджуються безпосередньо на пленарному засіданні Верховної Ради за участі усього депутатського корпусу, а не в профільному комітеті (заслуховується народний депутат, розглядаються його письмові пояснення та ін.);

– народному депутату у процесі розгляду зазначеного питання надається право на представника, який може кваліфіковано представити його інтереси;

– народному депутату також у повному обсязі забезпечується право на захист у порядку, визначеному Кримінальним процесуальним кодексом та іншими законами.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 3883 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 16.01).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України (щодо заочного кримінального провадження)».

Законодавчим актом встановлено підстави та порядок здійснення заочного кримінального провадження.

Згідно із законом, заочне кримінальне провадження здійснюватиметься:

– у випадку, якщо підозрюваний чи обвинувачуваний у вчиненні кримінального правопорушення ухиляється

від прибуття на виклик до органу досудового розслідування або суду і при цьому здійснення кримінального провадження визнано можливим за його відсутності;

– з урахуванням загальних положень та з дотриманням всіх процесуальних гарантій для підозрюваного чи обвинуваченого.

Документом також встановлено, що особа, щодо якої здійснюється заочне кримінальне провадження, має право у будь-який момент прибути для безпосередньої участі у кримінальному провадженні, що має наслідком його здійснення у загальному порядку, передбаченому Кримінальним процесуальним кодексом України.

Законом з метою недопущення порушення прав та свобод підозрюваного чи обвинуваченого передбачено, що під час здійснення заочного кримінального провадження участь захисника такої особи є обов'язковою.

Актом встановлено, що доведення особою факту, що вона не змогла прибути на судовий виклик з поважних причин чи не змогла повідомити про причини неприбуття з поважних причин, є безумовною підставою для скасування судового рішення, ухваленого за результатами заочного кримінального провадження.

Згідно із законом, підозрюваному чи обвинуваченому, крім спрощеної процедури оскарження судового рішення, ухваленого за результатами заочного кримінального провадження, гарантується право на оскарження такого рішення в апеляційному порядку.

Зміни внесені й до Кримінального процесуального кодексу України.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 3587 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 16.01).

Комітет з питань промислової та інвестиційної політики підтримує проект закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку індустрії програмної продукції та реалізації національного проекту

“Технополіс” – створення інфраструктури інноваційного розвитку та високих технологій” і його складових».

На засіданні комітету зазначалося, що законопроект (реєстр. № 2330а) розроблено з метою створення умов для прискореного розвитку інтелектуально місткого бізнесу в межах складових нацпроекту «Технополіс», підтримки суб’єктів індустрії програмної продукції в Україні, залучення прямих іноземних інвестицій, запровадження новітніх технологій і кращого світового досвіду, створення нових високопродуктивних робочих місць, випуску продукції з високою доданою вартістю, стимулювання експорту, зростання ВВП, створення нових джерел поповнення бюджетів усіх рівнів, зростання добробуту населення й соціальної стабільності.

Народні депутати вважають, що реалізація положень проекту закону «розширить перелік пріоритетних напрямів державної підтримки розвитку індустрії програмної продукції, дасть змогу зменшити відтік за кордон кваліфікованих фахівців у сфері ІТ, сприятиме розбудові інфраструктури індустрії програмної продукції, інноваційного розвитку і високих технологій» (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 15.01*).

Комітет з питань правової політики визнав таким, що суперечить положенням Конституції України, проект постанови про призначення чергових виборів Президента України.

Проектом (реєстр. № 3851) передбачається призначити проведення виборів Президента України на неділю 30 березня 2014 р. й зобов’язати Центральну виборчу комісію, Кабінет Міністрів вжити необхідні заходи щодо забезпечення підготовки, проведення їх фінансування.

На засіданні комітету, зокрема, зазначалося, що призначення виборів Президента України в терміни, передбачені Конституцією України, належить до повноважень Верховної Ради України (п. 7 ч. 1 ст. 85). Забезпечення дотримання встановленої чинним законодавством України періодичності виборів

Президента України має визначальне значення для функціонування демократичної держави, її республіканських засад (абзац 1 підпункту 3.1 п. 3 мотивувальної частини рішення Конституційного Суду України № 8-рп/2009 від 28 квітня 2009 р.).

Системний аналіз конституційних норм, які врегульовують призначення чергових виборів Президента України, наголошували народні депутати, вказує на те, що вони пов'язані із встановленням термінів їх проведення. За Основним законом: Президент України обирається громадянами України на основі загального, рівного й прямого виборчого права шляхом таємного голосування терміном на п'ять років (ч. 1 ст. 103); новообраний Президент України вступає на пост не пізніше ніж через 30 днів після офіційного оголошення результатів виборів, з моменту складення присяги народом на урочистому засіданні Верховної Ради (ч. 1 ст. 104); Президент України виконує свої повноваження до вступу на пост новообраного Президента України (ч. 1 ст. 108); чергові вибори Президента України проводяться в останню неділю березня п'ятого року повноважень Президента України; у разі дострокового припинення повноважень Президента України вибори проводяться в період 90 днів з дня припинення повноважень (ч. 5 ст. 103 в редакції закону № 2952-VI від 1 лютого 2011 р.); чергові вибори Президента України після відновлення положень Конституції України в редакції від 28 червня 1996 р. проводяться в останню неділю березня 2015 р. (п. 16 розд. XV «Перехідні положення» в редакції № 2952-VI від 1 лютого 2011 р.).

Таким чином, вважають члени комітету, Верховна Рада, призначаючи чергові вибори Президента України і визначаючи дату їх проведення, повинна керуватися нормами Конституції України, а саме п. 7 ч. 1 ст. 85, ч. 1, 5 ст. 103, п. 16 Перехідних положень).

Як зазначено у висновку Конституційного Суду від 18 листопада 2010 р. № 3-в/2010 у справі про внесення змін до ст. 76, 77, 103, 136, 141 і до розд. XV «Перехідні положення», передбачена дата наступних чергових виборів Президента України не призведе до звуження змісту та обсягу виборчих прав громадян. Тому, наголошувалося на засіданні, призначення

чергових виборів Президента України на неділю 30 березня 2014 р. не узгоджується з п. 16 Перехідних положень Основного закону України, відповідно до яких чергові вибори Президента України проводяться в останню неділю березня 2015 р. (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2014. – 15.01).

Комітет з питань національної безпеки і оборони підтримує ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Італійської Республіки про перевезення військових вантажів і персоналу через територію України у зв'язку з участю Збройних сил Італійської Республіки в Міжнародних силах сприяння безпеці в Ісламській Республіці Афганістан.

На засіданні комітету зазначалося, що Угоду підписано 21 лютого 2013 р. у Києві. Міжнародний акт визначає рамкові умови, порядок й організацію транзитного перевезення військових вантажів і персоналу через територію та/або повітряний простір України з метою надання підтримки Міжнародним силам сприяння безпеці в Ісламській Республіці Афганістан.

Згідно з Угодою, італійська сторона під час транзитного перевезення забезпечує недопущення використання військових вантажів і персоналу всупереч військовим, політичним й іншим інтересам України, а також всупереч Статуту ООН стосовно дій щодо підтримання миру та безпеки й іншим нормам міжнародного права.

Члени комітету зазначили, що Угода підлягає ратифікації Верховною Радою, оскільки визначений Угодою підхід до оформлення й транзитного перевезення залізничним транспортом військових вантажів і персоналу через державний кордон України є іншим, ніж той, що передбачено законодавством України.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 0052 (Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2014. – 15.01).

Нові підходи в політиці подолання бідності в Україні обговорено під час семінару в Комітеті з питань соціальної політики та праці.

У заході взяли участь народні депутати, представники Кабінету Міністрів, центральних і місцевих органів виконавчої влади, громадських організацій, всеукраїнських профспілок і їх об'єднань, організацій роботодавців, науковці.

Перший заступник голови комітету Я. Сухий під час виступу на семінарі зазначив: «У боротьбі з бідністю поки що перемагає бідність – 60–70 % громадян сьогодні вважають себе бідними. Ми маємо цифри, які демонструють, що наше пенсійне забезпечення повністю відповідає стандартам Міжнародної організації праці – 45 % від зарплати. Однак ми всі бачимо, що ця пенсія не відповідає сучасним реаліям», – наголосив перший заступник голови комітету.

За результатами обговорення учасники семінару внесли ряд пропозицій щодо необхідності внесення на розгляд Верховної Ради й прийняття нею законопроектів:

- про загальнообов'язкове державне соціальне медичне страхування відповідно до вимог Основ законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування;
- про затвердження Загальнодержавної програми розвитку соціального житла;
- щодо застосування роботодавцем гнучкої форми зайнятості, зокрема шляхом запровадження дистанційних умов праці;
- внесення доповнення до Державної цільової соціальної програми подолання й запобігання бідності на період до 2015 року додатковими заходами щодо подолання бідності в частині зниження рівня бідності працездатного населення;
- розроблення Національної концепції моніторингу якості освіти тощо.

Учасники семінару запропонували Комітету з питань соціальної політики направити рекомендації Кабінету Міністрів, центральним органам виконавчої влади, Фонду соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, науковим установам

для врахування в роботі (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*). – 2014. – 14.01).

Парламентское большинство готово к созданию временной следственной комиссии относительно противоправных действий силовиков во время массовых акций протеста. Об этом рассказал глава Регламентного комитета Верховной Рады В. Макеенко.

По его словам, таким образом Партия регионов готова выполнить по крайней мере одно требование оппозиции. «Я могу говорить о вопросе, за который отвечает комитет, который я возглавляю. Вопрос ВСК внесен в повестку дня, и я даже утром подготовил выступление по этому поводу. Однако заседание почему-то опять не начинается», – рассказал В. Макеенко.

На вопрос, готова ли ПР голосовать за создание ВСК, В. Макеенко ответил: «То, что этот вопрос включен в повестку дня, означает, что ПР готова за него голосовать».

Напомним, 13 января оппозиция на согласительном совете объявила свои требования к власти. Среди них отставка правительства, главы МВД В. Захарченко, роспуск «Беркута», отчет Генпрокурора В. Пшонки и создание ВСК относительно действий силовиков во время массовых акций протеста (*Електронні Вісти (<http://elvisti.com>)*). – 2014. – 15.01).

Народний депутат Л. Орбець на своїй сторінці в мережі Facebook написала, що Комітет ВР України з питань економічної політики щойно схвалив законопроект № 3378, який істотно обмежить можливість корупційних дій, передає УНН.

«Зокрема, ми зможемо вирішити ще й такі проблеми:

– незаконна торгівля інформацією з реєстру окремими її розпорядниками;

– рейдерство, яке ґрунтується на відсутності публічної інформації про власність на нерухомість і на неефективності процедур її отримання;

– шахрайства, коли на підставі вкрадених документів, сумнівного договору чи рішення суду шахраї можуть красти, відбирати й перепродавати чуже майно, про що справжній власник дізнається надто пізно;

– можливості для розпорядників державної чи комунальної нерухомості здавати її в тіньову оренду, наповнюючи власний сімейний бюджет, а не державний», – написала політик.

За її словами, цей законопроект є одним із ключових у сфері виконання вимог щодо боротьби з корупцією, погоджених між Україною і ЄС (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 15.01).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України В. Янукович вважає, що уряд повинен налагодити роботу з парламентом для якнайшвидшого прийняття Державного бюджету на 2014 рік. Про це глава держави сказав під час зустрічі з Прем'єр-міністром М. Азаровим.

«Я вважаю, що вам треба працювати з парламентом, щоб завтра бюджет був прийнятий. Якщо він не буде прийнятий – ви знаєте, які наслідки. Це скорочення заробітних плат, перш за все доплат, які ми планували вже із січня цього року», – сказав В. Янукович. Президент висловив переконання, що цього допускати не можна.

За словами глави держави, на цей рік заплановане зростання економіки, збільшення інвестицій, підвищення соціальних виплат, заробітних плат, пенсій. «Дуже важливо, щоб народні депутати зрозуміли відповідальність перед виборцями», – сказав В. Янукович, звернувши увагу на важливість своєчасного фінансування соціальних виплат, зарплат, пенсій у січні.

Він нагадав, що завжди напередодні голосування за бюджет урядовці зустрічалися з фракціями, вислуховували зауваження, пропозиції, вносилися корективи до бюджету. Глава держави підкреслив необхідність проведення таких зустрічей уряду з парламентськими фракціями. «Безумовно, треба го-

ворити з опозицією. Треба вже виходити з цього глухого ку-та», – сказав Президент. В. Янукович окремо зазначив, що таким виходом можуть бути переговори уряду з опозицією за участі парламентської більшості.

Під час зустрічі з Прем'єр-міністром глава держави нагадав, що лідери опозиційних фракцій запропонували Голові Верховної Ради В. Рибаку створити робочу групу з цього питання. Президент наголосив на важливості ефективної роботи цієї групи й застеріг від політизації та популізму.

На переконання глави держави, парламент повинен повернутися до вирішення соціальних питань. «Принциповою моєю позицією є підбиття підсумків за 2013 р. Нам не треба приховувати будь-які наші недоліки. Нам потрібна справедлива, об'єктивна дискусія, чого нам не вдалося зробити, чому й хто за цим стоїть. Я маю на увазі й міністрів, і керівників з регіонів», – додав Президент (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2014. – 15.01).

Президент України В. Янукович обговорив з віце-прем'єр-міністром О. Вілкулом питання соціально-економічного розвитку України у 2014 р.

«Президент поставив найсерйозніші завдання в соціально-економічному розвитку. Це питання, які стосуються будівництва і шкіл, і дитячих садків, і лікарень», – сказав віце-прем'єр після зустрічі з главою держави.

Він наголосив, що у 2014 р. перед урядом також стоять серйозні завдання щодо будівництва доріг як усередині населених пунктів, так і міжміських шляхів сполучення.

О. Вілкул зазначив, що В. Янукович поставив окреме завдання щодо інтенсифікації будівництва об'єктів до Євробаскета-2015 (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2014. – 14.01).

В. Янукович обговорив з Е. Ставицьким стратегію розвитку енергетичної галузі на 2014 р.

«Під час зустрічі ми обговорили питання стратегічного розвитку енергетичної галузі на 2014 р., а саме будівництво нових об'єктів», – повідомив Е. Ставицький після зустрічі. За його словами, зокрема, ішлося про будівництво Канівської ГАЕС, а також заводу з виробництва синтетичного газу з вугілля на Донбасі.

Крім того, міністр повідомив, що також ішлося про виконання доручення Президента щодо зниження тарифів на газ для промисловості й бюджетних організацій (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2014. – 14.01).

Україна й Російська Федерація найближчим часом мають відновити співробітництво в літако- й суднобудуванні. Про це йшлося під час зустрічі Президента України В. Януковича і віце-прем'єр-міністра Ю. Бойка.

«Ішлося про перебіг переговорів з Російською Федерацією щодо відновлення виробництва літаків, щодо контрактів із суднобудування, які ми маємо укласти найближчим часом», – зазначив Ю. Бойко після зустрічі з главою держави.

За його словами, В. Янукович наголосив на необхідності пришвидшення переговорів у цьому напрямі. «Поставлено завдання пришвидшити процеси, які приведуть до виробничої інтеграції й дадуть можливість створити багато робочих місць, відтворити економічні показники цих галузей», – сказав віце-прем'єр-міністр, зауваживши, що реалізація зазначених проектів позитивно вплине на економіку країни в цілому.

Крім того, В. Янукович і Ю. Бойко обговорили питання співробітництва України з Росією в космічній галузі (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2014. – 15.01).

У Криму вийшов друком журнал «Крим» із творами Т. Шевченка російською, українською й кримськотатарською мовами. Тримовне видання подарував Президенту Ук-

раїни В. Януковичу голова Ради міністрів Автономної Республіки Крим А. Могильов.

Під час зустрічі з главою держави А. Могильов повідомив, що журнал надійде в усі бібліотеки автономії, а також буде представлено в Києві.

Голова Ради міністрів Криму також розповів про ситуацію на півострові. «Ситуація в Криму стабільна, нормальна, забезпечено всі соціальні виплати», – сказав він.

Під час зустрічі також ішлося про прийняття Державного бюджету на 2014 рік. «Усі розуміють, що прийняття бюджету країни – це дуже важлива подія. На нього чекають усі жителі країни, оскільки прийнятий бюджет дає можливість нормально жити країні», – підкреслив А. Могильов, додавши, що заклики до неприйняття бюджету дестабілізують соціально-економічну ситуацію (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2014. – 15.01*).

За результатами чергового засідання Ради вітчизняних та іноземних інвесторів Президент України В. Янукович підписав доручення, підготовлене спільно з Кабінетом Міністрів і Координаційним центром з упровадження економічних реформ, з урахуванням додаткових пропозицій членів ради, що надійшли до Адміністрації Президента. Про це повідомив радник Президента України, керівник Головного управління з питань міжнародних відносин, виконавчий секретар ради А. Гончарук.

За його словами, документ покликаний сприяти подальшому вдосконаленню державних механізмів з метою поліпшення інвестиційного клімату в Україні й залучення якомога більшого обсягу іноземних інвестицій в економіку нашої держави. Реалізація вказаного доручення забезпечуватиметься відповідальними виконавцями у взаємодії з фахівцями тематичних робочих груп ради («Банківські та фінансові послуги», «Високі технології та електронне урядування», «Енергетика», «Інтелектуальна власність», «Промислове виробництво та розвиток інфраструктури», «Сільське господарство»).

«Секретаріат ради здійснюватиме постійний моніторинг цього процесу, – запевнив А. Гончарук. – Успішна імплементація доручення сприятиме прискоренню впровадження економічних реформ у банківській та енергетичній галузях; вирішенню нагальних проблемних питань, що стримують ефективний розвиток економіки України, зокрема у сфері земельних і майнових правовідносин» *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2014. – 15.01).*

Необхідною передумовою успішного виконання завдань, поставлених перед службою державної охорони, є реформування державного сектору безпеки й оборони. Про це заявив Президент України В. Янукович на урочистостях з нагоди 22-ї річниці утворення Управління державної охорони.

За словами глави держави, одночасно має відбуватися й модернізація державної охорони. Президент підкреслив, що сьогодні служба має працювати над упровадженням сучасних методів діяльності.

В. Янукович привітав співробітників Управління держохорони з професійним святом, подякував за сумлінну службу і висловив вдячність ветеранам *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2014. – 15.01).*

Прем'єр-міністр України М. Азаров доручив міжвідомчій робочій групі під головуванням віце-прем'єр-міністра Ю. Бойка у двохмісячний термін напрацювати переговорні позиції України щодо умов імплементації Угоди про асоціацію та створення зони вільної торгівлі з Європейським Союзом. Про це глава уряду заявив під час засідання уряду 15 січня 2014 р.

Прем'єр-міністр зазначив, що в Кабінеті Міністрів завершилося моделювання практичних сценаріїв дії зони вільної торгівлі з Європейським Союзом. Цьому питанню були при-

свячені чисельні наради з представниками бізнесу різних сфер промисловості й аграрного сектору. «Тобто здійснено попередній секторальний аналіз ризиків для вітчизняної економіки в цих умовах. З цього витікають певні висновки щодо того, про які умови імплементації Угоди ми повинні домовитися з європейськими партнерами», – наголосив М. Азаров.

Під час вступного слова глава уряду зупинився на окремих аспектах проблеми, які стосуються практично всіх галузей вітчизняної промисловості. За його словами, питання узгодження умов імплементації Угоди про асоціацію та створення зони вільної торгівлі з ЄС має надзвичайно велику вагу для України, оскільки питання наповнення бюджету й економічного розвитку нашої держави безпосередньо пов'язані з нашими економічними інтересами «на європейському напрямі» *(Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2014. – 15.01).*

Уряд зобов'язаний знайти вигідні для України умови імплементації Угоди про зону вільної торгівлі з ЄС у частині металургійної промисловості. На цьому наголосив Прем'єр-міністр України М. Азаров під час засідання Кабінету Міністрів України 15 січня 2014 р.

Глава уряду підкреслив, що стосовно металургійного виробництва і виробництва готових металевих виробів більшість мит між Україною і ЄС були практично обнулені в результаті вступу України до СОТ, проте зона вільної торгівлі передбачає подальше зниження мит.

«Враховуючи низьку додану вартість українського експорту металопродукції, це може призвести до подальшої втрати конкурентоспроможності», – наголосив М. Азаров *(Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2014. – 15.01).*

Уряд планує нарощувати оборот двосторонньої торгівлі та обсяги взаємних інвестицій з Російською Федерацією,

республіками Білорусь і Казахстан. Цьому сприятиме Програма співробітництва України з державами-членами Митного союзу, яку Кабінет Міністрів на засіданні 15 січня затвердив відповідною постановою. Термін реалізації Програми розраховано на період до 2020 р.

«Результати, які ми очікуємо від реалізації Програми, – це насамперед підвищення обороту двосторонньої торгівлі в середньому не менше ніж на 10–15 %, збільшення частки торгівлі несировинними товарами й послугами, нарощення обсягу взаємних інвестицій у середньому не менше ніж на 15 % і подальше зростання випуску продукції підприємствами із взаємними інвестиціями», – зазначив міністр економічного розвитку і торгівлі України І. Прасолов, коментуючи прийняте урядом рішення.

Як пояснив керівник міністерства, мета Програми – поглиблення економічної інтеграції для досягнення високих темпів економічного зростання, підвищення конкурентоспроможності, поліпшення інвестиційного клімату й підвищення інвестиційної привабливості, рівня і якості життя населення, його соціальної захищеності з урахуванням об'єктивних інтересів України й держав-членів Митного союзу (*Урядовий портал* (www.ktm.gov.ua). – 2014. – 15.01).

Ті, хто сьогодні блокує роботу Верховної Ради, продовжують працювати проти України. На цьому наголосив Прем'єр-міністр України М. Азаров під час засідання Кабінету Міністрів України 15 січня 2014 р.

Прем'єр-міністр зазначив, що Верховна Рада України має розглянути проект Державного бюджету на 2014 рік і прийняти його в цілому. «Це бюджет соціальної стабільності й розвитку держави, – наголосив глава уряду. – Це наша гарантія, що ми за поточний рік поправимо справи в економіці й зможемо краще забезпечити наших людей усіма видами соціальних допомог в умовах світової кризи. Очевидно, саме такого сценарію стабільного розвитку держави всіма силами намагається не допустити опозиція».

На переконання М. Азарова, блокуючи прийняття бюджету, опозиція має наміри перекласти на владу відповідальність за можливі затримки виплати підвищених зарплат бюджетникам, соціальних допомог матерям і дітям, інвалідам тощо, що обумовлено неприйняттям бюджету. За те, що без затвердженого бюджету не будуватимуться школи, дитячі садки, лікарні, що не модернізовуватиметься «швидка медична допомога», не будуватимуться дороги (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2014. – 15.01*).

В Україні немає суспільного конфлікту, є штучне, інспіроване політичне протистояння. На цьому наголосив Прем'єр-міністр України М. Азаров під час засідання Кабінету Міністрів України 15 січня 2014 р.

«В Україні немає суспільного конфлікту і відчайдушного соціального протесту, як, наприклад, в інших країнах. Україні потрібно довести до логічного завершення розпочаті реформи, а не зривати перетворення через так звані революції, – наголосив М. Азаров. – В Україні є штучне, інспіроване політичне протистояння, яке підживлюється лише провокаціями з боку опозиції і підтримкою окремих, на превеликий жаль, закордонних діячів».

При цьому Прем'єр-міністр додав, що представники опозиції «не людей захищають, а власну політичну кар'єру, побудовану, на превеликий жаль, виключно на провокаціях і створенні напруженості в суспільстві».

На переконання М. Азарова, пройшло вже більше ніж достатньо часу, щоб і в Україні, і за її межами люди переконалися: країна живе зовсім не тими гаслами, якими намагаються зомбувати людей на Майдані. «Треба нарешті усвідомити: кожен день протистояння віддаляє нас від європейських цінностей, від елементарних людських цінностей. Політичні процеси в державі треба повернути в нормальне русло і всім виконувати свої конституційні обов'язки, – наголосив глава уряду. – Країна повинна нормально жити і працювати» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2014. – 15.01*).

Прем'єр-міністр України М. Азаров вимагає 100-відсотково провести медичні огляди школярів до 10 квітня. Відповідне доручення глава уряду дав після заслуховування на оперативній нараді інформації Міністерства охорони здоров'я про те, що наразі перевірено стан здоров'я у 96,5 % школярів.

М. Азаров наголосив, що медогляди повинні виявляти захворювання на ранніх стадіях, тоді, коли симптоми недуг можуть помітити лише фахівці. Рання діагностика допомагає зберегти здоров'я дітей. Саме тому урядом минулого року, після тривалого обговорення, було прийнято рішення повернути проведення обов'язкових медичних оглядів школярів як у медичних закладах, так і в школах. Для цього створені медико-педагогічні комісії, які за згодою батьків перевіряють здоров'я дітей, виїжджаючи безпосередньо в навчальні заклади.

Особливо актуальні такі виїзди у віддалені населені пункти. На сьогодні в Україні є 4 тис. 500 сільських шкіл, де навчаються менше 100 дітей у кожній. В основному вони перебувають у віддалених невеликих населених пунктах, де немає поліклінік і медогляди в школах – реальна можливість повноцінно перевірити здоров'я школярів, не витрачаючи коштів і часу на поїздки до райлікарень (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2014. – 14.01.*)

Київ підписав документ о можливості прокачки через словацьку територію природного газу для поставок в Україну. Об цьому повідомив журналістам міністр енергетики і угольної промисловості України Е. Ставицький.

«Ми (документ) підписали і направили в Словаччину», – заявив чиновник.

В кінці листопада 2013 г. міністр заявляв, що словацька компанія Eustream надідала українській стороні підписаний договір о можливості прокачки через Словаччину газу для України. По його словам, передбачається задіювати два маршрути для поставок голубого палива. «В один маршрут необхідно вкласти деякі засоби для того, чтобы

он заработал. Но до 1 сентября 2014 г. по этому маршруту мы будем иметь возможность как минимум 10 млрд куб. м газа прокачивать через территорию Словакии в Украину», – прокомментировал он.

Киев уже более года добивается открытия словацкого маршрута для поставок из ЕС газа в страну для диверсификации импорта голубого топлива. Причиной этому была высокая стоимость газа, поставляемого по контракту с российским «Газпромом» (более 400 дол. за 1 тыс. куб. м).

Между тем, на заседании Украинско-российской межгосударственной комиссии в Москве 17 декабря 2013 г. было достигнуто решение о снижении цены российского топлива для «Нефтегаза Украины» до 268,5 дол. за 1 тыс. куб. м с 1 января 2014 г.

Как пояснял ранее Э. Ставицкий, в связи с пересмотром цены российский маршрут стал наиболее выгодным для Киева. «Пока что мы выходим по закупке газа, исходя из соображений, где цена лучше», – сказал он. В настоящее время украинская сторона будет покупать российский газ, поскольку «он дешевле на сегодняшний день», пояснил министр (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2014. – 15.01).

Уряд схвалив Концепцію Державної цільової економічної програми розвитку легкового автомобілебудування України на період до 2020 року. Відповідне розпорядження Кабінет Міністрів прийняв на своєму засіданні 15 січня.

«Державна цільова економічна програма розвитку легкового автомобілебудування України на період до 2020 року підвищить конкурентоспроможність вітчизняного автопрому й дасть змогу покривати значну частину внутрішнього ринку за рахунок автомобілів власного виробництва», – зазначив міністр економічного розвитку і торгівлі І. Прасолов.

«Головною метою Програми є створення в Україні конкурентоспроможного легкового автомобілебудування з рівнем локалізації не менше 55 %», – повідомив міністр. Він наголосив, що документ покликаний забезпечити розвиток

вітчизняного автомобілебудування, створити передумови для широкого залучення іноземних і внутрішніх інвестицій в автомобільну галузь і виробництво автокомплектуючих та заохотити інвесторів вносити до статутних фондів підприємств цієї галузі нове високотехнологічне обладнання (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2014. – 15.01).

Протягом 2013 р. в рамках держпрограм забезпечення українців житлом через Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву укладено договори з 4 тис. 929 сім'ями, що на 22 % більше, ніж 2012 р. Про це сказав віце-прем'єр-міністр О. Вілкул, повідомляє УНН з посиланням на прес-службу високопосадовця.

«У 2013 р. завдяки реалізації державних програм уже 6 тис. 742 українські родини, а це – здебільшого педагоги, медики, військові, працівники бюджетної сфери й молоді сім'ї, придбали квартири завдяки державній підтримці. Зокрема, у 2013 р. через Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву укладено договори з 4 тис. 929 сім'ями, що на 22 % більше, ніж 2012 р. Забезпечення українців доступним житлом є одним з пріоритетів роботи уряду», – сказав О. Вілкул.

За його словами, у 2014 р. реалізація державних програм триватиме, що передбачено в проекті Державного бюджету.

Нагадаємо, найбільшою популярністю серед українців користуються декілька державних програм забезпечення населення житлом, серед яких «Здешевлення вартості іпотечних кредитів для населення» і «Доступне житло: 70 на 30». Найбільшим учасником програм експерти вважають ХК «Київміськбуд» – від початку впровадження програм холдинг реалізував восьму частину від загальної кількості квартир, переданих у рамках програм по всій Україні.

Як повідомлялося раніше, найбільш активно державні програми забезпечення українців житлом реалізуються в Києві (*Українські Національні Новини (http://www.unn.com.ua)*). – 2014. – 14.01).

Міністр освіти і науки Д. Табачник окреслив пріоритетні напрями розвитку освіти у 2014 р.

Одним з найголовніших пріоритетів залишається прискорений розвиток дошкільної освіти. Про це на брифінгу в Кабінеті Міністрів України розповів Д. Табачник. «Президентом України поставлено завдання впродовж 2013–2014 рр. ліквідувати черги в дошкільні навчальні заклади. За минулий рік, маючи оперативну статистику, в Україні створено додатково нових 55 тис. місць у дитячих садочках. На 2014 р. плани такі ж. Президент визначив 100 тис. місць. Думаю, що до 1 січня 2015 р. ми зможемо ліквідувати черги до дитячих садків. На сьогодні ми маємо один із кращих показників в Європі – майже 100 % дітей 5-річного віку охоплені дошкільною освітою, близько 82 % – усіх категорій, які відвідують дитячий садочок», – сказав міністр.

За словами Д. Табачника, у середній освіті головна увага приділятиметься впровадженню нових державних стандартів. Активно триває підготовка до переходу на новий зміст освіти учнів третіх і шостих класів, що розпочнеться з 1 вересня цього року.

За словами міністра, також триватиме створення освітніх округів і робота з модернізації спортивних майданчиків шкіл.

Д. Табачник також повідомив, затверджені Умови прийому до вищих навчальних закладів, які не зазнали істотних змін. Умови залишаються стабільними. «За попередніми підсумками зросла кількість іноземних студентів в Україні. На сьогодні з майже 150 країн 65,5 тис. іноземних студентів виявили бажання одержати вищу освіту в Україні», – поінформував міністр (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2014. – 15.01*).

Тільки мирні збори захищаються правом на мирні зібрання, яке гарантується ст. 39 Конституції України. На цьому наголосила міністр юстиції О. Лукаш на брифінгу в Будинку уряду 15 січня 2014 р. Вона зазначила, що під час участі в таких заходах має забезпечуватися повною мірою дотримання прав і свобод громадян, які не є їх учасниками.

Міжнародні стандарти у сфері мирних зібрань, які узагальнені в Керівних принципах зі свободи мирних зібрань, визначають, що держава, виконуючи свої обов'язки, зокрема, має забезпечувати повною мірою дотримання прав і свобод громадян, як тих, що є учасниками мирних зібрань, так і тих, які не є їх учасниками. «Ці принципи передбачають, що органи влади зобов'язані знайти точний баланс між дотриманням права на свободу мирних зібрань і правами інших громадян, що проживають, працюють, займаються бізнесом у місці проведення зібрання, – зазначила міністр. – Невиконання законних вимог й опір працівникам міліції матиме наслідком заходи примусу, у тому числі заходи фізичного впливу й застосування спеціальних засобів, що в повному обсязі відповідатиме міжнародним стандартам. Порушення прав проведення мирних зібрань може призвести до адміністративної й кримінальної відповідальності правопорушників».

При цьому міністр додала, що наслідком порушення законодавства є принцип невідворотності покарання, яке буде застосовано до усіх осіб, причетних до правопорушень (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2014. – 15.01*).

ПОЛІТИКА

Окружной административный суд Киева принял решение запретить митинги в центре Киева и на прилегающих улицах до 8 марта 2014 г. В решении суда, размещенном в Едином реестре судебных решений, говорится, что иск по поводу запрета митингов подала Киевская госадминистрация.

Ответчиками по иску являются депутатская фракция партии УДАР, Киевская городская организация «Батьківщини», ГО «Народная солидарность за социальную защиту и взаимопомощь» и четыре физлица.

Истец считает, что проведение мирных собраний в центре Киева и на прилегающих улицах создает угрозу национальной безопасности, общественному порядку и правам и свободам граждан.

Дело рассматривалось в письменном производстве. Окружной административный суд принял решение удовлетворить иск КГГА.

Суд установил ответчикам ограничение права на мирные собрания: пикетирование, шествия, демонстрации, митинги, собрания, использование громкоговорителей, автотехники, плакатов, установку палаток, сцен, навесов с 8 января 2014 г. по 8 марта 2014 г. в Киеве по следующим адресам: пл. Михайловская с прилегающими улицами Трехсвятительская, Десятинная, Михайловская; пл. Европейская с прилегающими улицами Трехсвятительская, Костельная, Владимирский спуск; парк Т. Шевченко с прилегающими улицами Льва Толстого, Терещенковская, Владимирская; б-р Т. Шевченко, улица Грушевского, Мариинский парк и парк «Крещатый», включая улицы Садовая, Банковая, Институтская, Лютеранская, Крещатик, Архитектора Городецкого, Академика Богомольца, Шелковичная, П. Орлыка, Герцена, Командарма Каменева, Гусовского, Резницкая, майдан Незалежности, включая прилегающие улицы. Об этом сообщает «Зеркало недели. Украина» (*Електронні Вісті (<http://elvisti.com>)*). – 2014. – 15.01).

Партия УДАР считает запрет Окружного административного суда Киева на проведение акций протеста в центре столицы подготовкой к разгону Евромайдана. Об этом говорится в сообщении пресс-службы партии.

«Мы считаем это фактами подготовки к зачистке Майдана и усилению репрессий со стороны властей против мирных активистов по всей стране. То, что делают сегодня с активистами “Автомайдана”, площадей в разных городах Украины – это запугивания и репрессии. Власть, вместо того чтобы искать выход из политического кризиса, расправляется с активными гражданами, тем самым углубляя кризис и противостояния», – считают в партии.

Кроме того, в УДАРе обеспокоены тем, что, по их словам, в среду министр юстиции Е. Лукаш заявила о том, что акция протеста на майдане Незалежности в Киеве носит

«насильственный характер» и правоохранители якобы должны действовать в соответствии с этим (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2014. – 15.01).

Лидер партии УДАР В. Кличко считает выдвижение единого кандидата от оппозиции единственным возможным путем победы на выборах Президента.

«Я уверен, что единый кандидат – единственный путь, чтобы иметь возможность выиграть у представителя власти», – сказал лидер УДАРа.

Отвечая на вопрос о сроках принятия решения о выдвижении единого кандидата, В. Кличко заявил о необходимости определиться в ближайшее время. «Я думаю, что март – апрель – очень отдаленная перспектива. Решение о едином кандидате должно быть принято в ближайшее время. Ключевой критерий выбора – это рейтинг кандидата», – сказал он (*Електронні Вісти* (<http://elvisti.com>). – 2014. – 14.01).

В. Кличко может выдвигать свою кандидатуру на должность Президента Украины, поскольку изменения в Налоговый кодекс не имеют обратного действия во времени, а политик на данный момент проживает в Украине. Об этом УНН рассказал кандидат юридических наук, директор Lions Litigate С. Батрин.

«Статья 58 Конституции Украины предусматривает, что закон не имеет обратного действия во времени. Поэтому наличие поправок не может влиять на оценку факта, где постоянно проживал В. Кличко последние 10 лет до того момента, как парламент проголосовал изменения в Налоговый кодекс. Итак, это презумпция, что к моменту голосования изменений в законодательство В. Кличко постоянно проживал на территории Украины. После вступления в силу изменений в Налоговый кодекс В. Кличко постоянно проживает в Украине, что свидетельствует об отсутствии препятствий к выдвижению его кандидатуры на пост Президента», – объяснил С. Батрин.

По словам юриста, на данный момент нет ни одного юридического аргумента, чтобы запретить В. Кличко баллотироваться в Президенты в 2015 г. «Пока ни одного юридически взвешенного аргумента о том, что В. Кличко постоянно проживал за границей, а не в Украине, общество не видело. В определенные промежутки времени политик совершал посещения разных стран, что было связано со спортивной карьерой, и не отказывался от статуса лица, постоянно проживающего в Украине», – отметил С. Батрин (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2014. – 14.01).

На думку голови Політради ВО «Батьківщина» А. Яценюка, Україну очікує друга хвиля протистояння, якщо Президент В. Янукович не відправить у відставку уряд і міністра МВС В. Захарченка. Про це він заявив на брифінгу 14 січня, передає УНН з посиланням на прес-службу «Батьківщини».

А. Яценюк наголосив, що декілька вимог опозиції «так і залишаються непочутими діючим Президентом». Насамперед, за його словами, ідеться про вимогу «політичної відповідальності уряду М. Азарова та його окремих членів, а саме міністра МВС В. Захарченка»: «Це лежить в компетенції Президента України В. Януковича». Голова Політради «Батьківщини» підкреслив, що сьогоднішня криза «є не парламентською, а загальноукраїнською. І вирішення цієї кризи – у кабінеті Президента В. Януковича, який, власне, її і створив». «В. Янукович як поки що глава держави зобов'язаний був прийняти протягом останніх двох місяців відповідальне рішення – відправити у відставку тих, які винні в побитті людей, тих, хто вніс до парламенту такий недолугий бюджет, тих, які відповідальні за політичну, соціальну й економічну кризу в країні», – наголосив він. Проте, як підкреслив А. Яценюк, Президент не хоче робити цього кроку «з особистої мотивації»: «Тому що він не може збалансувати інтереси Партії регіонів, які для нього набагато вищі, ніж інтереси української держави й українського народу. Тому наша базова вимога – відставка уряду Азарова – Януковича – залишається».

Інші вимоги опозиції – створення в парламенті тимчасової слідчої комісії з розслідування протиправних дій правоохоронних органів під час подій, пов'язаних з акціями протесту, «ліквідація незаконних підрозділів МВС й унормування діяльності всіх тих, які є в шоломах» (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 14.01).

Народний депутат А. Гриценко (ВО «Батьківщина») заявляє, що голова фракції А. Яценюк мав доступ до переговорів співробітників спецпідрозділу «Беркут» перед розгоном мітингу на підтримку євроінтеграції на майдані Незалежності в Києві 30 листопада 2013 р. Про це він сказав в ефірі Hromadske.tv, передає УНН.

За словами депутата, один з офіцерів «Беркуту» передав йому радіозаписи переговорів у ніч із 29 на 30 (листопада), з 3:00 до 6:20, усіх спецпідрозділів. Після цього А. Гриценко зробив копії й передав їх Генеральному прокурору В. Пшонці, який підтвердив їхню дійсність.

Передачу переговорів В. Пшонці засудив А. Яценюк. «Тому що до цього вони контролювали всі радіопереговори “Беркуту”... прослуховували й знали, куди “Беркут” переміщається. А тоді в мене питання, якщо А. Яценюк контролював ці переговори, то на тих плівках, які я передав, було чітко чути, що з 3:00 готувалося це побоїще. Були названі вулиці й спецпідрозділи, хто куди йде... Чому не врятували тих дітей, яких побили. Чому негайно не приїхали?» – задається питанням політик.

У прокуратурі А. Гриценко вказав, що, за його інформацією, організаторами розгону мітингу були секретар Ради національної безпеки й оборони А. Клюєв і його заступник В. Сивкович. «Після цього мене запрошує А. Яценюк і М. Мартиненко (депутат від фракції “Батьківщина”)... Вони мене переконували в іншому, що А. Клюєв і В. Сивкович не мають до цього стосунку. За їхньою версією, це був О. Якименко (голова Служби безпеки України) і сам В. Захарченко (міністр внутрішніх справ). Це чисто закулісна гра деяких людей із владою», – вважає А. Гриценко.

Як повідомляли УНН, 15 січня нардепа А. Гриценка викликали на допит до Генпрокуратури. Відомо, що на початку грудня минулого року А. Гриценко передав до ГПУ записи розмов «Беркуту» в ніч 30 листопада.

Додамо, 14 січня А. Гриценко написав заяву про вихід із фракції «Батьківщина» у зв'язку з неможливістю впливати на рішення, що приймаються фракцією ВО «Батьківщина» (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 15.01).

А. Гриценко був змушений піти з фракції «Батьківщина» через конфлікт, який полягав у тому, що деякі його заяви грають проти опозиції. Заяви, які робить А. Гриценко в умовах інформаційної війни, яка триває в Україні, часто-густо ставили його соратників у скрутне становище. Про це в коментарі УНН розповів професор політології Києво-Могилянської академії О. Гарань.

«А. Гриценко не командний гравець – він яскрава індивідуальність, він вмів добре виступати і часом у принципових позиціях критикувати режим, але іноді ці заяви він може робити і з критикою опозиції, а вони можуть не зовсім відбивати суть. Ці заяви бувають часом дещо емоційні. ...Він, не погоджуючись з окремими рішеннями, які приймаються фракцією, дуже часто робить різкі заяви, які не узгоджуються з командною дисципліною», – запевнив О. Гарань.

За словами професора політології, в А. Гриценка не зовсім виходить критикувати в правильному ключі, не завдаючи шкоди собі й соратникам. «В опозиції є різні точки зору, є різні думки й різні підходи. Завжди стоїть питання про те, чи потрібно це виносити назовні. На жаль, за умов тієї інформаційної війни, яка ведеться в Україні, використовуються будь-які розходження в опозиції», – констатував О. Гарань. Швидше, А. Гриценко буде й надалі продовжувати співпрацювати з опозиційними силами, вважає експерт (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 14.01).

*Несколько десятков человек 14 января пришли к зданию Верховной Рады с требованием увеличить расходы в бюджете на выполнение решений национальных и европейских судов по делу ликвидаторов аварии на ЧАЭС и участников боевых действий в Афганистане. В нескольких сотнях метров от здания парламента путь митингующим преградили милиционеры. В ходе попытки участников пикета прорваться через кордон начались столкновения с милицией. Дойти до Верховной Рады и передать свои требования народным депутатам пикетчикам так и не удалось (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 14.01).*

ЕКОНОМІКА

Объем совместных программ Украины и РФ, которые президенты двух стран договорились активизировать по итогам заседания межгосударственной комиссии 17 декабря в Москве, составляет около 50 млрд дол. Об этом агентству УНИАН сообщил советник президента РФ С. Глазьев.

«Объем совместных украинско-российских программ в авиапроме, ракетно-космической отрасли, в атомной промышленности, в металлургии, машиностроении – железнодорожном и транспортном – составляет не менее 50 млрд дол.», – сказал С. Глазьев. По его словам, если эти совместные программы будут запущены и Украина вернется к евразийской интеграции, это даст ей возможность получать дополнительно порядка 12 млрд дол. в год чистых доходов для бюджета, позволит избавиться от дефицита платежного баланса, получить дополнительные доходы от экономического роста и увеличить налоговую базу.

Советник В. Путина сообщил, что правительство Украины готовит дорожную карту по реализации проектов и со стороны российского правительства есть поручения активизировать работу по этим совместным проектам. Также С. Глазьев отметил, что российский кредит предназначен, в первую оче-

редь, для балансування бюджету України, який сводиться правительством с дефіцитом и нуждается в источниках финансирования. Он уверен, что все это нужно сделать, чтобы не допустить дальнейшего провала украинской экономики, так как это не выгодно никому и угрожает серьезными социально-экономическими последствиями (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 15.01).

У грудні 2013 р. на вугільних підприємствах, підпорядкованих Міністерству енергетики та вугільної промисловості України, було видобуто понад 2,2 млн т вугілля. Про це йдеться в оперативних даних інформаційно-аналітичного звіту Міненерговугілля, повідомляє УНН.

Згідно з повідомленням відомства, у грудні 2013 р. на українських шахтах, підпорядкованих Міненерговугілля, було видобуто 2 млн 264,1 тис. т вугілля, що на 148,6 тис. то більше показника грудня 2012 р. (на 7 %).

Зокрема, енергетичного вугілля було видобуто 1 млн 591,9 тис. т. Порівняно з відповідним періодом 2012 р. видобуток збільшився на 99,8 тис. т (на 6,7 %).

Коксівного вугілля видобуто 672,2 тис. т, що більше запланованого на 78,1 тис. т (на 13,1 %). Порівняно з груднем 2012 р. видобуток збільшено на 48,8 тис. т (на 7,8 %).

Нагадаємо, задля нарощування виробничих потужностей уряд України планує модернізувати найбільш ефективні шахти. Так, наразі тривають роботи з будівництва скіпового ствола на шахті ім. Бажанова, що входить до ДП «Макіїввугілля» (Донецька область) (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 15.01).

Объемы производства сельскохозяйственной продукции в Украине в 2013 г. выросли по сравнению с 2012 г. по предварительным данным на 13,7 %, сообщила Государственная служба статистики. Согласно сообщению, рост производства в прошлом году на сельхозпредприятиях составил

20,7 %, в домогосподарствах – 6,4 %. В частности, в декабрі 2013 г. валове виробництво сільськогосподарської продукції виросло на 45,4 % порівняно з декабрем 2012 г. і на 20,8 % порівняно з листопадом минулого року.

По даним Госстата, обсяги виробництва сільськогосподарської продукції в Україні в 2012 г. скоротилися на 4,5 % порівняно з 2011 г. Спад виробництва на сільськогосподарських підприємствах в минулому році склав 6,5 %, в домогосподарствах – 2,4 % (*Мінфін.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 15.01).

Перевиробництво цукру в Україні, що спостерігається останнім часом, і призвело до падіння ціни, змусило найбільшого учасника ринку – агрохолдинг Astarta – скорочувати виробництво. Про це пише «Комерсант-Україна».

Як повідомляється, в Astarta Holding оголосили операційні результати своєї діяльності в 2013 р. Згідно з виробничими показниками, торік його урожай цукрових буряків знизився на 19 % (до 2,1 млн т), а випуск цукру – на 29 % (до 305 тис.т).

Водночас агрохолдинг збільшив урожай зернових і олійних культур на 27 % (до 760 тис. т) і виробництво молока – на 8 % (до 91 тис. т).

Astarta входить до десятки найбільших агрохолдингів України за розміром земельного банку (245 тис. га). Основним напрямком діяльності є випуск цукру, а також вирощування зернових і олійних культур, виробництво молока і м'яса.

За дев'ять місяців 2013 р. виручка компанії становила 260,260 млн євро, показник EBITDA – 103,03 млн євро, чистий прибуток – 82,4 млн євро.

Враховуючи, що Astarta є найбільшим в Україні виробником цукру з часткою ринку в 25 %, зниження випуску цієї продукції не могло не позначитися на загальних показниках галузі. За даними Національної асоціації цукровиробників «Укрцукор», у 2013 р. в країні було вироблено 1,2 млн т цукру проти 2,3 млн т у минулому. Значне зменшення кількості продукції спричинено тим, що інші великі гравці ринку, серед яких компанії «Укрпромінвест» і

«Мрія Агрохолдинг», також знизили виробництво. Агрохолдинг Ukrlandfarming навіть законсервував свої цукрові заводи, а Kernel взагалі вирішив піти з цього ринку, продавши кілька своїх підприємств. Такі дії учасників ринку пояснюються перевиробництвом цукру в Україні протягом останніх двох років і пов'язаним з цим зниженням цін (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 15.01).

Дефицит внешней торговли товарами Украины в январе – ноябре 2013 г. составил 12,607 млрд дол., что на 7,51 % меньше дефицита за аналогичный период 2012 г., который составлял 13,630 млрд дол., сообщается на сайте Государственной службы статистики Украины.

По информации Госстата, в январе – ноябре 2013 г. по сравнению с аналогичным периодом 2012 г. экспорт товаров из Украины снизился на 9,2 % – до 57,433 млрд дол., импорт – на 8,9 %, до 70,040 млрд дол. Коэффициент покрытия экспортом импорта в январе – ноябре 2013 г. составил 0,82 (в январе – ноябре 2012 г. – также 0,82) (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 14.01).

Международное рейтинговое агентство Standard & Poor's повысило прогноз по кредитному рейтингу по обязательствам в иностранной и национальной валюте Государственной администрации железнодорожного транспорта Украины («Укрзалізниці») до «стабильного» с «негативного». Об этом говорится на официальном веб-сайте агентства. Рейтинг «Укрзалізниці» подтвержден на уровне «В».

Напомним, Fitch Ratings подтвердило долгосрочные рейтинги Государственной администрации железнодорожного транспорта Украины («Укрзалізниці») в иностранной и национальной валюте на уровне «В» (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 15.01).

Аэропорт «Киев» в 2013 г. увеличил пассажиропоток на 113,3 %.

При этом за январь – декабрь 2013 г. пассажиропоток на международных рейсах составил 1 млн 374 тыс. 731 человек (+132,9 %), на внутренних – 463 тыс. 788 человек (+70,9 %).

Количество обслуженных рейсов за 2013 г. составило 39 тыс. 530, что на 61,9 % больше, чем за 2012 г.

В то же время в декабре 2013 г. аэропорт «Киев» по сравнению с соответствующим месяцем прошлого года увеличил пассажиропоток на 28 % – до 121 тыс. 153 пассажира.

В частности, в декабре 2013 г. пассажиропоток аэропорта на международных рейсах составил 97 тыс. 215 человек (+50,4 %), на внутренних – 23 тыс. 938 человек (-20,1 %).

При этом в декабре 2013 г. количество обслуженных аэропортом «Киев» рейсов увеличилось на 20,9 % до 2792, в том числе: внутренних рейсов – 934 (-20,3 %), международных рейсов – 1858 (+64,5 %).

Наиболее популярными направлениями на рейсах внутреннего сообщения были Донецк, Одесса, Львов, на рейсах международного сообщения – Москва, Будапешт, Дортмунд (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 15.01).

Киев стал лидером по количеству новых созданных представителей малого бизнеса. В прошлом году в столице регистрировали каждого 12-го предпринимателя. Об этом сообщает пресс-служба Укрбизнесрегистрации.

«С начала года в Украине было зарегистрировано более 200 тыс. субъектов хозяйствования, из которых 160 961 – физические лица-предприниматели. Лидером по количеству новых созданных представителей малого бизнеса стала столица, где в прошлом году было зарегистрировано 13 957 физических лиц-предпринимателей или почти каждый 12-й в Украине», – говорится в сообщении.

По данным службы, второе место по активности малого бизнеса занимает Донецкая область – 13 884, тройку лидеров завершает Харьковщина – 10 597.

Меньше всего предпринимателей зарегистрировали в Черновицкой (2791), Тернопольской (2897) и Волынской (2993) областях (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 14.01).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

МВФ прогнозирует усиление экономического кризиса в Украине.

Экономика Украины, наряду с экономиками ряда других стран развивающейся Европы, в частности, Турции, Сербии, Венгрии и Хорватии, останется уязвимой в 2014 г., а перспектива оттока капитала с рискованных рынков вследствие сокращения политики финансовых стимулов в развитых странах, в частности, в США, может лишь усилить экономический кризис в Украине, заявил в интервью заместитель директора европейского департамента Международного валютного фонда А. Хусейн.

«Крайне уязвимые те страны, что продемонстрировали самую сильную реакцию в середине 2013 г., – Турция, Украина, Сербия. В будущем я ожидаю, что они же останутся более уязвимыми, – сказал А. Хусейн. – ...По меньшей мере, им грозит более сильный кризис, если рынки отреагируют в подобной рефлекторной манере на будущее сокращение стимулов».

Кроме того, А. Хусейн спрогнозировал, что общий рост развивающихся экономик Европы окажется ниже показателей восстановления стран с развитой экономикой. По мнению экономиста, развивающаяся Европа пока далека от стабильного восстановления, так как потоки капитала все еще ниже докризисных уровней, зарубежные банки, господствующие в регионе, запасают капитал, а инвестиции остаются слабыми.

«Я ожидаю, что рост будет в районе 2,5 % в 2014 г.», – сказал представитель МВФ.

В конце декабря 2013 г. Международный валютный фонд прогнозировал спад экономики Украины по итогам 2013 г. на

0,3 % и ухудшил прогноз роста в 2014 г. до 1 %, тогда как в октябре 2013 г. прогнозировал рост на 0,4 % в 2013 г. и на 1,5 % в 2014 г.

Кроме того, Совет директоров Международного валютного фонда 20 декабря 2013 г. вышел с заявлением о том, что макроэкономическая политика, проводимая властями Украины, усиливает значительные внешние и фискальные дисбалансы, а также во многом углубляет рецессию. По мнению директоров МВФ, Украине нужна фискальная консолидация и значительное сокращение бюджетных расходов с одновременной рационализацией работы сектора государственных закупок, а также проведение существенных реформ в энергетическом секторе, в первую очередь, в сфере тарифного образования.

В 2013 г. в Украине работали несколько миссий фонда, однако ни один из визитов не привел к возобновлению кредитования экономики Украины в рамках программы stand-by в объеме порядка 15 млрд дол. При этом вплоть до конца декабря 2013 г. МВФ являлся ключевым кредитором Украины, поскольку средства фонда считались единственным крупным источником пополнения золотовалютных резервов Украины. Кроме того, сам факт сотрудничества с фондом открывал Украине доступ к внешним займам на мировом рынке заемного капитала, а также служил сигналом для Европейского Союза к возобновлению сотрудничества с Украиной по программе предоставления финансовой помощи в объеме 610 млн евро.

Однако 17 декабря 2013 г. в Москве президенты России и Украины В. Путин и В. Янукович договорились о предоставлении Украине кредита в объеме 15 млрд дол. в обмен на евробонды правительства Украины.

10 января 2014 г. заместитель главы департамента внешних связей МВФ У. Мюррей в ходе традиционного брифинга в Вашингтоне, отвечая на вопрос о том, имеет ли МВФ планы по переговорам с Украиной, сказал, что продолжение переговоров по программе кредитования украинской экономики зависит от позиции украинских властей по этому вопросу (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 14.01).

Погашення державного боргу та сплата відсотків у 2014 р. здійснюється вчасно згідно з графіком Міністерства фінансів України. Про це УНН повідомили у прес-службі Держказначейства.

На видатки з обслуговування державного боргу Тимчасовим помісячним розписом асигнувань загального фонду Державного бюджету України на січень 2014 р. передбачено 3 134,7 млн грн.

Станом на 13.01.2014 р. видатки з обслуговування державного боргу становлять 801,1 млн грн (по внутрішньому державному боргу – 801,1 млн грн) (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 14.01).

Україна начнет выплачивать долг Международному валютному фонду уже в январе 2014 г. Также выплаты назначены на апрель и июль, говорится в графике платежей, размещенном на сайте МВФ. Украина должна осуществить три платежа размером в 422 млн SDR (650 млн дол. по текущему курсу SDR) в месяц.

Всего Украина должна выплатить МВФ 2,42 млрд SDR (3,7 млрд дол.), из которых 2,39 млрд SDR – сумма погашения основного долга и 26,1 млн SDR – процентные платежи по долгу.

Напомним, что, как сообщает «Украинская правда», Нацбанк Украины 12 ноября 2013 г. перечислил Международному валютному фонду 359,2 млн дол., обеспечив полное выполнение обязательств перед фондом на 2013 г.

Согласно графику погашения заимствований, за 2013 г. Украина осуществила выплаты МВФ на сумму 5,603 млрд дол. (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2014. – 14.01).

МВФ сулит развивающейся Европе небольшой рост в 2014 г.

Центральная, Восточная и Юго-Восточная Европа будут лишь «умеренно» восстанавливаться в этом году, отставая от

других развивающихся рынков, несмотря на восстановление ее крупных западных торговых партнеров, сказал в интервью Рейтер представитель Международного валютного фонда.

А. Хусейн, заместитель директора европейского департамента МВФ, сказал, что страны с большим текущим счетом и бюджетными дисбалансами рискуют заполучить рыночный кризис, так как центробанки развитых экономик сворачивают экстремально мягкую политику.

Он также выразил озабоченность тем, что растущее количество безнадежных банковских кредитов негативно влияет на потенциальный рост в регионе, хотя высказал предположение, что число «плохих» кредитов может достичь пика в этом году, если экономический рост продолжит ускорение.

«Я ожидаю, что (рост) будет в районе 2,5 % в 2014 г. Это по сравнению с оценкой примерно в 1,75 % в 2013 г.», – сказал он. Это намного ниже роста более чем на 5 %, ознаменовавшего ударные годы, когда бывшие коммунистические страны начали догонять более богатые западные земли. Ожидаемый показатель также значительно ниже 4–5-процентного роста, прогнозируемого для других развивающихся рынков (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 14.01).

Объем промышленного производства в еврозоне в ноябре возрос на 1,8 % в месячном исчислении и на 3 % – в годовом, сообщило европейское статистическое агентство Eurostat.

Данные оказались лучше прогноза аналитиков, опрошенных агентством Рейтер, ожидавших роста производства на 1,4 % и в месячном, и в годовом выражении, передает Прайм.

Промпроизводство в 28 странах ЕС в ноябре возросло на 1,5 % в месячном исчислении и на 3 % – в годовом.

Объем производства товаров длительного пользования в ноябре в месячном исчислении увеличился на 2,2 % в еврозоне и на 1,5 % в ЕС. Объем производства товаров краткосрочного пользования в еврозоне вырос на 1,4 % по сравнению с октябрём, в целом по Евросоюзу – на 0,9 %.

Производство в топливно-энергетическом комплексе в еврозоне возросло на 1,8 %, в ЕС – на 1,2 %. Производство промежуточных товаров возросло на 1 и 0,8 % соответственно.

Наибольшего роста промпроизводства в ноябре добились Ирландия (+11,7 %), Швеция (+6,4 %) и Мальта (+3,8 %). Максимальный спад был зафиксирован в Литве (–3,5 %), Дании (–3,0 %) и Греции (–2,2 %) (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 15.01).

Инфляция в Великобритании впервые за четыре года опустилась до целевого показателя Банка Англии – 2 % годовых. Таковы данные национальной службы статистики за декабрь. Причем рост потребительских цен оказался минимальным с ноября 2009 г.

С одной стороны, это несколько смягчает давление на Банк Англии, от которого многие требуют поднять ставки по кредитам – ведь ситуация во второй экономике ЕС явно улучшается. С другой стороны, замедление инфляции в Британии не так катастрофично, как в еврозоне.

Там из-за слабой активности потребителей наблюдается дефляция, снижение цен и зарплат. Характерный пример – Италия: во вторник статистическое управление объявило, что среднегодовой показатель инфляции в 2013 г. откатился до четырехлетнего минимума – 1,2 %. Но больше всего аналитиков беспокоят темпы падения: в 2012 г. средняя инфляция составляла 3 % (*Euronews* (<http://ru.euronews.com>). – 2014. – 14.01).

Положительное сальдо торгового баланса крупнейшей экономики Европейского Союза – Германии – в 2013 г. составило 200 млрд евро. Такие данные опубликовал Институт экономических исследований (IFO) в Мюнхене.

Значение торгового профицита Германии вновь стало рекордным по мере того, как доходы германских компаний от экспорта товаров все больше инвестируются за границу, а не

расходуются внутри страны. Таким образом, Германия является крупнейшим в мире экспортером капитала, отметили в ІФО.

По показателю торгового профицита Германия значительно опередила идущий на втором месте Китай, положительное сальдо торгового баланса которого оценивается в 195 млрд дол. На третьем месте находится Саудовская Аравия, указывают в ІФО.

Высокие данные по германскому экспорту вызывают беспокойство в Брюсселе и Вашингтоне. В министерстве финансов США ранее указывали, что экономика Германии слишком сильно зависит от экспорта. Это якобы может способствовать развитию дефляционных тенденций и грозит стабильности европейской и мировой конъюнктуры. В правительстве ФРГ в ответ на это указали, что рост экономики ФРГ является выражением ее конкурентоспособности, и это не дает повода для беспокойства (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 15.01).

Президент Франции Ф. Олланд пообещал сократить бюджетные расходы на 50 млрд евро в последующие три года с целью улучшить финансовую ситуацию в стране, сообщает ВВС.

«В 2014 г. мы сэкономим 15 млрд. В 2015–2017 гг. мы удержим еще 50 млрд», – сказал Ф. Олланд на пресс-конференции, добавив, что такие меры принимаются впервые. По словам французского президента, сокращения будут сделаны после тщательного пересмотра всех статей бюджетных расходов и составят примерно 4 % от их общей суммы.

Ф. Олланд дал свою первую в этом году пресс-конференцию, которая проходит на фоне неутраченного скандала вокруг личной жизни президента. Рейтинги поддержки Ф. Олланда являются самыми низкими среди всех президентов Франции после Второй мировой войны, поэтому все новые шаги должны преследовать сразу две цели: поддержать экономику и слабеющую популярность политика, пишет *Financial Times* (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 15.01).